

LITHUANIAN
NATIONAL
NEWSPAPER
IN
ENGLISH
AND
LITHUANIAN
LANGUAGES

Teodoras Elinstrubas
7243 So. Albany Ave.,
Chicago, Ill. 60629

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: 431-6344

VOL. LII Lapkritis - November 3, 1967 Nr. 118

ILIustruotas tautinės minties lietuvių laikraštis

BALTOJI REVOLIUCIJA

TUO METU KAI DAUG SNEKAMA APIE RAUDONĄSIAIS REVOLIUCIJAS, SVARSTOMOS JŲ GALIMYBES IR PASEKOS, PERSIJOS ŠACHAS PASISKELBĖ PRAVEDĖS BALTAJĄ REVOLIUCIJĄ, KURIOS GARBEI JIS PATS APSIKARNAVO.

VYTAUTAS MESKAUSKAS

"Prašau Visagaliaus Dievo malonės, kad mes galėtume... savo palikuonims perleisti kraštą, kuriuo jie galėtų dar labiau didžiulėti" -- maldavo per savo karūnacijos iškilmes praeitą savaitę Irano (Persijos) šachas Mohamed Resa Pahlewi. Karūnacijos iškilmes buvo paveluotos net 26 metais. Iš dalies dėl nepastovios politinės situacijos ir labai neaiškios ateities, iš dalies ir dėl paties Šachcho nenoro būti "skurdžių karalium".

1953 metais buvo rimto pavojaus, kad premjeras Mossadegho vadovaujama "liaudies fronto" vyriausybė atiduos kraštą komunistams. Šachas pašalino Mossadeghą ir pats griebėsi reformų, kurias visai teisingai pavadino "baltąja revoliucija". Revoliucija ji buvo dėl to, kad buvo pravesta, nors ir išsoto, bet diktatūrinį dekretų keliu. Irano oficialiai laikomas konstitucine monarchija, tačiau praktiškai karalius valdo savo nuožiūra.

Didžiausia Irano, kaip

IŠ VISO PASAULIO

- JAV TEISINGUMO Departamente jau ilgesnį laiką tyrinėjamas didžiausias automobilių įmonės General Motors išsiplėtimas ir įtaka į tos rūšies pramonę. Departamento planuose esą numatytas tos bendrovės apkaltinimas "antitrustų įstatymo" nepaisymu ir reikalavimas susiskaldyti į mažesnes bendroves. Spaudoje paskelbtas tuo reikalu žinias Teis. D-to atstovai stengiasi nuneigti, nes 1,4 milijonas G.M. akcininkų nepalankiai nusistatytų prez. Johnsono ir jo vyriausybės atžvilgiu.
- EUROPOS BENDROSIS RINKOS vadovybė atsisakė teikti paramą Graikijai tol, kol tame krašte nebus atstatytos visos demokratinės teisės.
- SOV. S-GOS paleistos 2 raketos kompiuterio pagalba buvo susijungę erdvėje. Viena jų raketų tokiu pat būdu buvo nuleista žemėn, tik slepiama nusileidimo vieta.
- SOV. S-GOS paskelbtai amnestija revoliucijos sukakties proga palietė tik kišenvagių. Suimti rašytojai ir politiniai kaliniai lieka ir toliau už grotų ar išstrėmimo.
- SAIGONE naujojo prezidento inauguracijos iškilmes norėjo sudrumsti komunistų teroristai, paleidę 3 patrankų šovinius ir Nepriklausomybės Rūmus. Ten artį 2,000 aukštųjų svečių ir vietos dignitarių buvo susirinkę banketui. Laimei, šoviniai krito 50 jardų nuo rūmų ir niekas nebuvo sužeistas.
- IŠ UŽSIENIŲ atvykstantiems televizijos stočių filmuotojams Maskvoje ruošiamas revoliucijos sukakties iškilmes uždedami aukšti mokesčiai už leidimą filmuoti. Apie 15 tūkst. dolerių reikia užmokėti grynais.

ir daugelio kitų vadina-
mų "besivystančių" kraš-
tų, problema buvo per di-
delis gyventojų skai-
čiaus susitelkimas žemės ūkyje, kuriame vy-
ravo stambūs dvarininkai. Šachas pravedė žemės reformą, kurios metu dvarų darbininkams, praktiškai baudžiauninkams, buvo išdalinta žemė po 3,5 ar net 10 ha. Kartu buvo duodamos paskolos trobesiams ir įrankiams. Šalia to, krašte, kurio 80% gyventojų buvo beraščiai, griebtasi griežtų priemonių švietimui pakelti, į tą darbą įtraukiant net kariuomenę. Kariuomenė dalyvavo pakeliant ir viešosios higienos lygį. Moterims buvo duotos lygios teisės, darbininkams garantuotas dalyvavimas įmonių pelne.

Daug smulkių ūkininkų, pardavę savo naujai gautą žemę, lygiai, kaip buvę dvarininkai gavę atlyginimą už išdalintą nuosavybę veržėsi į miestus ieškodami lengvesnio ir geresnio gyvenimo. Sostinė Teheranas šiandien turi per 2,7 mil. gyventojų. Tai sudaro naują problemą, nors pramonė ir amatai labai išsiplėtė.

P pinigų visom tom reformom šachas gavo iš pelno už naftą. Šiais metais pajamų iš to šaltinio numatoma apie 800 mil. dolerių.

Šiandien būklė yra tokia, kad plačiosios Irano gyventojų masės yra savo šachu labai patenkinotos ir jį net dievina. Švietimo srityje, lygiai kaip ir buvę didieji žemvaldžiai, kurie ir šiandien neskursta, tačiau neturi turėto prestižo. Patekti į Irano universitetus nėra lengva, reikia laikyti konkursinius egzami-

nus, už tat pasiturintieji siunčia vaikus į užsienio universitetus, ypač Vakarų Europos. Grįžę jie tuojau gauna vietas su maždaug 500 dolerių atlyginimu įmėnesi, kas yra labai daug, nes juodadarbis uždirba tik 1 dolerį į dieną, tačiau už tat visų pirma turi važiuoti į provinciją. Iš viso negalima jokia karejara pirmiausiai ilgesnį laiką neatitarnavus provincijoje. Tokia sistema yra kraštui naudinga, tačiau nėra populiari grįžusių iš užsienio tarpe, kurie paprastai veržiasi gyventi į Teheraną, kur yra ne mažai prabangos, tačiau dar nėra pilnos kanalizacijos.

Aplamai imant, beveik visi užsienio persai yra nusiteikę prieš šachą ir vadina jį despotu. Užsienio persų sąskaiton priklauso ir neramumų Berlyne sukėlimas, kai ten neseniai lankėsi šachas. Tie neramumai, kaip žinia, galų gale privedė prie Berlyną valdančio burmistro atsistatydinimo.

Tiesa, kad politinės laisvės Persijoje nėra. Antra vertus, kraštas galėjo turėti tik duple rinkimus: raudoną ar baltą revoliuciją. Šachas, nesiklausdamas daugumos nuomonės, pravedė antrąją. Rezultate šiandien jam ūkiškai padeda ne tik kapitalistinė Amerika, bet ir vadinamos "socialistinės" valstybės kaip Sovietų Sąjunga ir jos satelitai, siūlydami kreditą įmones ir ginklus.

Vakaruose į šachą diktatūrą šnairuojama labiau negu į raudonasias. New York Times, pavyzdžiui, praeitą šeštadienį verkšleno, girdi, kas iš to, kad moterys gavo teisę balsuoti, jei nėra laisvų rinkimų. Šachas galėtų daugiau didžiulėti, jei jis šiandien būtų ne tik turtingesnis, bet ir laisvesnis pavaldinių karalius. Tai, žinoma, tiesa, tačiau tokių reikalavimų visai nesigirdi raudoniesiems valdovams, kurie sosto išsėdėjo dvigubai ilgiau.

Dviejų svarbiausių lietuviškų veiksmų pirmininkai konferencijoje Washingtono: Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Juozas J. Bachunas ir Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas dr. Kęstutis J. Valiūnas.

Vyt. Maželio nuotrauka

KO IŠ MŪSŲ LAUKIA PAVERGTA LIETUVA?

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininko dr. Kęstučio J. Valiūno pranešimas lietuvių veiksmų konferencijoje Washingtono spalio 21 d.

Normaliomis lietuvių tautos gyvenimo sąlygomis, tautai turint valstybinę nepriklausomybę, Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50-ties metų sukaktis būtų lietuvių tautos džiaugsmo ir tautinių laimėjimų manifestacija. Kitą pobūdį įgyja šis istorinis faktas, kai Lietuvos žemė prieš okupuota, lietuvių tautos suvereninės teisės suvaržytos, lietuvių tautinė dvasia ir kūrybinė

jėga įkalinta. Tada kinta šio istorinio įvykio pobūdis, ir iškyla lietuvių tautos intereso diktuojami taip pat kiek kitoniški tokios sukakties uždaviniai. Tada atsiranda gyvas reikalas visų pirma sudaryti būtiniausias tautos gyvybei ir jos kūrybinei pažangai sąlygas, kitais žodžiais tariant, reikia atgauti valstybinę lietuvių tautos nepriklausomybę. Mano supratimu, Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50-ties metų sukakties prasmė ir turėtų būti pirmoje eilėje grindžiama šiuo dabartinio gyvenimo diktuojamu Lietuvos išlaisvinimo principu. Taigi, ir dabartiniai mūsų tautos pagrindiniai uždaviniai, kurių mes čia susirinkę svarstyti ir nustatyti, ypač nagrinėjant laisvinimo organizacijų bendradarbiavimą, man atrodo, turėtų būti šie:

1. Sustiprinti lietuvių tautos laisvės kovos ryžtą -- ir pavergtoje tėvynėje ir laisvojo pasaulio lietuviuose ir
2. padaryti pačią laisvės kovą paveikesnę. Man savo pranešime kaip tik ir tenka sustoti ties antruoju uždaviniu ir paanalizuoti eilę

laisvojo pasaulio lietuvių organizuoto darbo priemonių, kurios, tinkamai panaudotos, galėtų su efektyvinti mūsų laisvės kovą ir padaryti ją našesnę.

Kaip žinia, Lietuvos laisvinimo kovon -- vienas daugiau, kitas mažiau -- yra išjungę beveik visi laisvieji lietuviai ir jų organizacijos. Tatai yra visiškai natūralu, nes laisvasis lietuvis šioje laisvės kovoje dažniais atvejais turi kalbėti ir dirbti už pavergtąjį savo brolių, kurio burna nuožmaus Lietuvos okupanto užčiaupta ir rankos surištos. Šia proga tenka kalbėti apie tai, kaip visi laisvieji lietuviai turėtų sujungti savo pajėgas ir subendrinti darbus, kad greičiau pavergtajai lietuvių tautai užtekėtų laisvės rytas. Suprantama, šios konferencijos dėmai neleidžia man kalbėti apie visų lietuvių ir visų jų organizacijų darbus, skiriamus lietuvių tautos laisvei, bet tenka apsiriboti tomis mūsų institucijomis ir organizacijomis, kurių pagrindinis ir tiesioginis uždavinys yra Lietuvos Valstybės nepriklausomybės atstatymas ir lietuvių tautai suvereninių jos teisių grąžinimas. Pirmoje eilėje ir apsiribosiu tik tokių institucijų ir organizacijų darbo subendrinimu, kitaip tariant, mėginsiu paanalizuoti Lietuvos Diplomatinės Tarnybos, Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto, Lietuvių Bendruomenės, Amerikos Lietuvių Tarybos ir Lietuvos Laisvės Komiteto bendradarbiavimo galimybes ir būdus.

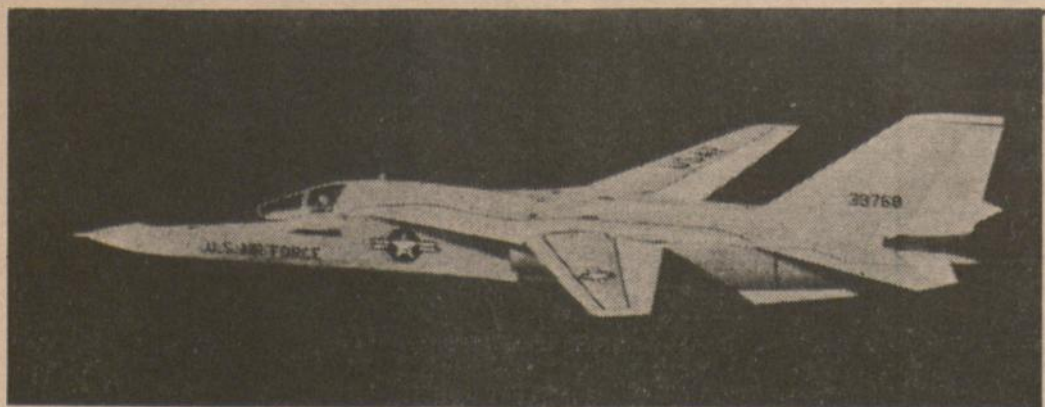
Nepaslapstis, kad Lietuvos laisvės kovos kelyje mes kartais sutinkame ir tokių kliūčių, kurios kyla tik dėl to, kad visų savo veiklos žygių bendrai neaptariame, neišsiaiškiname, atliktiniais darbais nepasiskirstome. Tokiais atvejais lieka neatliktų labai lietuvių tautos laisvei reikšmingų darbų, nes tikimasi, kad juos atliks kuri kita organizacija, arba tie patys žygiai daro mi dviejų ar ir daugiau organizacijų. Tuo būdu mes atliekame ne visa, ką galėtume ir turėtume atlikti ir, be to, eikvojame jėgas ir materialinius resursus netikslingai, menkindami savo veiklos paveikumą. Šios rūšies kliūtys Lietuvos laisvinimo kelyje, kaip jau minėjau, atsiranda tik dėl mūsų pačių bendradarbiavimo stokos. Todėl mes patys lengvai galėtume ir būtinai turėtume jas pašalinti iš ateities mūsų veiklos.

Šia proga norėčiau nurodyti keletą bendradarbiavimo priemonių, kurios mano manymu minėtas kliūtis galėtų pašalinti ar bent sumažinti, mūsų veiklą padaryti paveikesnę ir našesnę.

(Nukelta į 3 psl.)

-- Išleisk, kad galėčiau ištuštinti maišą!...

Naujasis F-111A naikintuvas yra pustrėčio karto greitesnis už garsą...

Nauji lėktuvai JAV gynyboje

Pirmasis Strateginės Oro Komandos (SAC) vadas gen. Curtis E. Le May ne viena proga yra išsireiškęs, kad jei JAV neturėtų galingo SAC oro kumščio — Sovietų Sąjunga jau senai būtų pradėjusi III-jį pasaulinį karą. Tuo tarpu kiti aviacijos žinovai SAC pavadinimą pačia didžiausia ir rimčiausia "draudimo bendrove" taikiai išlaikyti.

Mažai kam yra žinomas faktas, kad baigiantis II-ajam Pasauliniam karui SAC veikloje (šiai karo aviacijos grupei dar nesant atskira šaka JAV aviacijoje) dalyvavo virš 12,000 keturmotorių B-17 arba Oro tvirtovių ir apie 18,000 keturmotorių Liberator tipo bombonešių, jau nekalbant apie B-25 dvimotorius bombonešius.

Vardai kaip — Šiaurės Afrika, Tunisas, Sicilija, Ploesti naftos rafinerijos Rumunijoje, Schweinfurtas ir Normandija, tai jau sunkiai prisimenamos vietos, kuriose buvo palaužtas Vokietijos nugarkaulis ir iš oro nušluota siaubą nešanti Luftwaffe. Retas gali patikėti, kad iš JAV karo aviacijos korpo po karo namo negrįžo 40,000 vyrų.

Tačiau tos dienos liko už-

mirštyje, taip kaip ir garsūs propeleriniai B-17, B-24 ir B-25. Jų dienos jau atgyventos ir tik vadina muose "Oro muziejuose" gali dar kartą į juos žvilgtelėti ir prisiminti jų spiečius virš savo galvos.

Šiandien jų vietą užėmė elektroniniai įrenginiai apkrauti B-52 ir B-58. B-52 (arba Strato Fortress), kasdien girdimos virš Vietnamo, su savimi nešasi apie 60,000 svarų bombų krovinį. Šis lėktuvas neša 84-500 svarų bombas, arba 42-750 svarų bombas patalpintas lėktuvo viduje ir 24-750 svarų pakabintas išorėje — sparnuose. B-52 H, pati vėliausia šio lėktuvo versija, savyje jau talpina dvi atomines raketas ir be papildymo kuro nukelia iki 10,000 mylių.

Didžiausių paslapčių tinklu dengiamas SAC lėktuvas yra B-58 sprausminis keturmotoris Hustler. Šis trikampio pavidalo lėktuvas turi nepaprastai geras manevravimo savybes kaip aukštuose taip ir žemuose skridimuose. B-58 Hustler lėktuvų įgulos turi daugybę pasaulio rekordų ir eilę pasisėmimų aeronautikos srityje. B-58 Vietnamo kovose nedalyvauja ir, reikia

spręsti, pirmoje eilėje būdi kaip pati patikimiausia "draudimo bendrovė" prieš Sovietų Sąjungos ėjimus.

Dar antrajam SAC vadui gen. Thomas S. Power vadovaujant šiam galingiausia pasaulio oro "kumščiu", buvo nemaža ginčų dėl raketų ir bombonešių pirmavimo. O visgi (tikriausiai gavus daug pamokų ir patyrus praktiškai Vietnamo) SAC ir toliau lieka bombonešių ir raketų kombinacinis junginys. Buvo pradėta planuoti greičiau ir aukščiau skrendančius lėktuvus. SAC žvalgybai naudotas garsusis U-2 tapo perlėtu ir nebetinkamu. O tačiau koks jis nuostabus paukštis! Teko matyti jo labai retą demonstravimą. Tiesiog neįtikėtina. Lėktuvas kaip šmėkla (beveik begarsis) žemuose ir lėtuose skridimuose ir neišpasakytai greitas beveik stačiame kilime į aukštį iki dingimo iš akių. SAC jau pradėjo naudoti naują aukštosios žvalgybos lėktuvą SR-71, skrendantį daugiau negu 3 kart virš garso greičio ir pasiekiantį virš 80,000 pėdų aukštį. SR-71 varomas dviejų "turbojet" motorų ir turi dviejų vyrų įgulą: piloto ir žvalgybos įrengimų operatoriaus.

Vis labiau senstant B-52 patiems ankstyviesiems modeliams ir didėjant reikalavimams ore turėti greitesnius ir aukščiau skrendančius lėktuvus, o taip pat norint neprarasti ir bombų pakėlimo galios, aviacijos generolų eilėse eilę metų vyko tyrinėjimai ir ginčai įsigyti tokiame naujam lėktuvui, kuris galėtų drauge atitikti visiems šiems reikalavimams.

Pagaliau SAC pasirinko sau FB-111. Tai modifikacija naujojo F-111A naikintuvo. Šio naujojo bombonešio greitis — 2½ kart garso greičio. FB-111 ypatingas tuo, kad pakilimui ir lėtesniam skridimui jis gali sparnus išskęsti (tuo pačiu reikalaujamas trumpesnio pakilimo tako ir pakildamas didesnį bombų krovinį), o jau ore sparnus gali sulenkti jų galais beveik lėktuvo uodegą liudamas. Sulenkti sparnai padeda išvystyti aukščiau minėtą greitį. FB-111 galės nešti paprastas bombas ar atominius užtaisus. Šis dviejų motorų dvivietis bombonešis turės naikintuvo manev-

Mūsų rašo

ZOOLOGINĖ AR IDEOLOGINĖ NEAPYKANTA?

Lietuvių tautoj šovinizmo reiškinių visada buvo tik retos išimys. Maža jų ir mūsų išeivijos visuomenėje. Todėl be reikalo vėl staugi susirūpinti, kad esą pas mus auganti zoologinė neapykanta rusams (Dirva, 1967 m. spalio 11 d.). Mūsų tarpe tikrai niekas nėra svajoja rusų tautą sunaikinti, pavergti ar kaip kitaip nuskriausti. Tai kur ta neapykanta? Tiesa, mes rūpinamės lietuvių tautos išlikimu ir smerkiame sovietinį, rusiškąjį imperializmą, kuris pavergęs mūsų tautą, siekia ją visai ištrinti rusiškame sovietinių tautų lydyne. Rusus laikome priešais kiek jie tai politikai pritaria, ją remia ir vykdo. Bet ar dėl to mes zoologiški šovinizistai?

Vėl tikisi, kad rusų tautoj išnyktų imperiastiniai polinkiai, jei tik ji nusikratytų komunizmo. Atominame amžiuje Baltijos kraštai esą Rusijai nebesvarbūs. Deja, pagal The New York Times 1967 m. vasario 5 d. apžvalgą, pagrindinė sovietų priešraketinės gynybos sistemoj Baltijos kraštams tenka kartinė vieta. Tai, taip vadinama Tallinno sistema ir pats jos var-

avimo galimybės, o bombų kroviny ir skridimo tolis pilnai atitiks bombonešio vardui.

Pirmuosius 210 šių lėktuvų SAC gaus jau 1968 metais, tuo tarpu likusieji bus baigti gaminti iki 1971 metų. Kiek šių lėktuvų gaus SAC? Tai tolimesnio planavimo paslaptis.

Ar SAC jau patenkinta savo dabartiniu apginklavimu? Vargiai! Strateginės Oro Komandos eilėse sunku būtų atrasti vyrą, kuris sustotų vietoje ir susidėjęs rankas pasakytų: pagaliau! Čia surinktos smegenys ieško naujesnių mašinų, geresnių taktinių manevruočių ir preciziškesnių metodų bei įrengimų išlaikyti geriausios "draudimo bendrovės" vardui pasaulyje.

Šiuo metu SAC vadovauja mažai kur viešai matomas ir girdimas gen. Joseph J. Nazzaro. (vš)

das jau daug pasako apie Baltijos kraštų reikšmę. Tačiau tie kraštai yra svarbūs ne vien dėl savo strateginės padėties. Ne mažiau jie vilioja gobšius kaimynus savo ekonominiu našumu ir ateities išsivystymo galimybėmis. O kad Rusija godi svetimų žemių, rodo visa jos istorija. Neatsitiktinai ji išaugo didžiausia valstybe visame pasaulyje.

Kad mūsų tauta liko maža, šalia kitų aplinkybių, greičiausia prisidėjo ir mūsų pačių būdo savybės. Mes savo tarpe stropiai ieškome priešų, ryškiname ir aštriname savo pažiūrų

skirtumus, kol jie pasidaro mums svarbesni už bendruosius tautos interesus. Kaip vaizdžiai rodo mūsų ideologinių srovių ir partijų santykių istorija, pas mus daug greičiau suklesti ir išsiskleidžia ne zoologinė, o ideologinė neapykanta. Jos pavyzdžių nereikia toli ieškoti. Ji skaldo mūsų visuomenę, kartina mūsų santykius ir mus ėda. Todėl iš visų pusių versta daugiau susirūpinti gyvinėmis mūsų tautos problemomis, negu vis tyrinėti ar kuris iš mūsų kartais kiek neslystelėjo nuo tobulo ideologinio grynumo viršūnės.

Algimantas P. Gureckas

ELECT... LLOYD O.

BROWN
JUDGE

CLEVELAND MUNICIPAL COURT
TERM COMMENCING JANUARY 3, 1968

— Endorsed By —

• CLEVELAND PLAIN DEALER • CLEVELAND PRESS
• CITIZENS LEAGUE

EXPERIENCED • QUALIFIED • ABLE
DEMOCRAT

X | LLOYD O. BROWN

Arnold R. Pinkney, Chmn. — 16903 Eldamere Ave.

ST. ANTHONY

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribsauskas
Executive Secretary

4³/₄%

ON INVESTMENTS
Units of \$100.00
Dividend Checks
Mailed Quarterly

5%

ON BONUS SAVINGS
Units of \$1,000.00
For 3 Years
Dividends Paid
Quarterly
or Compounded

1447 So. 49th Court

CICERO, ILLINOIS • 60650

Phone (Area Code 312) 656-6330

HOURS: Mon. 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed
Savings In By The 10th Of The Month Will Earn From The 1st.

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLVČIOS

Jei jūs iš anksto apmokėtu
muitu siunčiate

SIUNTINIUS Į U.S.S.R.

JUMS GALI KILTI KAI KURIE

KLAUSIMAI:

1. Kas yra GLOBE PARCEL SERVICE, INC.?
2. Kodėl pritraukė tūkstančius klientų visose Jungtinėse Valstybėse?
3. Kuo Globe Parcel Service, Inc. pasižymi, patarnaudamas savo klientams?

JŪSŲ INFORMACIJAI TOKIE

ATSAKYMAI:

1. Globe Parcel Service, Inc. — tai firma, oficialiai autorizuota Vnešposyltorg'o priimti iš anksto čia apmokėtus dovanų siuntinius į visas Sovietų Sąjungos dalis.
2. Per paskutiniuosius trisdešimt septynerius metus Globe Parcel Service, Inc. suteikė puikiausią ir labiausiai patikimą patarnavimą savo klientams, todėl klientų skaičius auga kas metai.
3. a. Globe Parcel Service, Inc. gautus klientų siuntinius supakuoja ir išsiunčia dvidešimt keturių valandų laike.
b. Firmos specialiai paruoštas štabas patikrina kiekvieno siuntinio sudėtį bei leidimą siuntinyje esantiems daiktams.
c. Globe Parcel Service, Inc. apdraudžia nuo bet kokios rūšies rizikos kiekvieną siuntinį, jo pilnoje vertėje.
d. Globe Parcel Service, Inc. aprūpina kiekvienam siuntiniui pasirašytą pakvitavimą (kvitą).

GLOBE PARCEL SERVICE, INC. yra PODAROGIFTS, INC. autorizuota priimti dovanų užsakymus Sovietų gamybos daiktams, pvz., automobiliai, šaldytuvai, televizijos priimtuvai, drabužiai, avalynė, maistas ir t.t.

Jeigu jūs nesinaudojote mūsų patarnavimu, — įsitikinkit patys. Aplankykite arba susisiekit su bet kuriuo mūsų skyriumi SVARBESNIOSE JAV-bių MIESTUOSE (kurie, jūsų patogumui, turi didelį prekių pasirinkimą), ir jūs turėsite daug naudos iš mūsų patyrimo.

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 WALNUT STREET
PHILADELPHIA, PA. 19106 TEL. WA 5-3455

CENTRINĖ ĮSTAIGA NEW YORKE
220 PARK AVENUE SOUTH, corner 18 STREET
NEW YORK, N. Y. 10003 — Tel. 212 — 982-8410

Viešėdami Chicagoje pirkite naujojų moderniojų

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUSAITIS ir J. MAŽEIKA

ČIA GĖRIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Asbach Ufalt Import. Brandy ... 5th — \$5.49
2. M. & Moore 5 years old
86 proof Whiskey ... 5th — \$3.19
3. Cointreau Liqueur & Brandy ... 5th — \$4.95
4. Chateau De PARAMA
New York State Champ. ... Bot. — \$2.98
5. French Bordeaux Wine ... 5th — \$0.98

6. May Wine Imported
From Germany ... 5th — \$0.98
7. Imported 5 Star Greese Brandy 5th — \$4.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103

Telephone: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case
of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus
liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Politinė jėga ir jos galimybės

Mūsų visuomenėje šio krašto politiniai reikalai nėra svetimi. Tik kad dažniausiai diskutuojamu klausimu yra užsienio politika. Nuo jos, be abejo, daug priklauso tie mūsų užmojai ir perspektyvos, kuriose atsispindi mūsų, kaip lietuvių tautos dalies, viltys ir lūkesčiai. Tuos klausimus svarstant ir diskutuojant, mūsų visuomenėje labai dažnai išleidžiamas iš akių faktas, jog demokratiniame krašte tiek vidaus tiek ir užsienio politika labai priklauso nuo to, kiek sąmoninga visa krašto visuomenė ir kokios įtakos ji turi į tos politikos nuosprendžius.

Labai dažnai politikos gaires nustatantieji veiksniai stebi ir žiūri, ką tuo ar kitu klausimu kalba balsuotojai -- ta sąmoningoji visuomenės dalis. Be abejo, jei koks klausimas visuomenėje ignoruojamas, sprendimai viršūnėse daromi savo nuožiūra.

Keliai į politinių viršūnių paveikimą gali įvairuoti. Kuris jų geresnis, priklauso irgi nuo įvairių aplinkybių. Yra ir tokia pažiūra, ir ji turi nemažai tiesos, kad krašto politikoje daug įtakos turi ir tie politiniai veiksniai, kurie atstovauja krašto piliečius išrenkant juos demokratiniu būdu į vietos administracinius postus. Tokiais atvejais ir mes negalime užsiminti prieš t.v. lokalinės politikos įvykius, kaip miestų burmistrų rinkimus, ypatinai dar tuo metu, kada tie įvykiai išeina iš lokalinio domėjimosi ribų ir kada į tuos rinkimus dideliu susidomėjimu žiūri visas pasaulis.

Šiuo atveju pasaulio žvilgsniai krypta į Clevelando burmistrų rinkimus, nes į milijoninio miesto viršūnę stipriu pretendentu pasirodė juodųjų rasės atstovas. Šiuose rinkimuose būdinga dar ir tai, jog tą kandidatą remia 100% gerai susiorganizavusi jo pasekėjų masė.

Mes čia nesileidžiame į diskusijas dėl paties kandidato asmens ar jo tinkamumo siekiamai vietai. Klausimas tik tas, kad su juo ir jo pasekėjų mase mes neturime jokių ryšių ir mums nežinomas jo politinis nusistatymas tais klausimais, kurie galėtų iškilti jam savo politinę įtaką panaudojant ir už miesto ribų, t.y., jį remiančios partijos masėse ir tolimesniame užnugaryje. Kyla taip pat klausimas, ar savo visuomeniniuose ir kultūriniuose siekiuose neliksime dar labiau izoliuoti ir atitrūkę nuo tų galimybių, kurias gali teikti vietos administracija, tik bėda, tomis galimybėmis mes ir taip labai mažai tesinaudojame.

Kaip ten bebūtų, ateina rimta apsisprendimo diena ir Clevelando lietuvių visuomenė. Būtų neįsivaizduojamas nuostolis, jei ji liktų tik stebėtoja

Ko iš mūsų laukia...

(Atkelta iš 1 psl.)

Bendradarbiavimo būdai galėtų būti tokie:

1. Kas pusmetį, esant reikalui, ir dažniau šaukiamos konferencijos, kuriose dalyvautų Diplomatinės Tarnybos nariai ir jau minėtų laisvinimo organizacijų vadovybės (valdybos). Tokios konferencijos suderintų savo ateities darbo planus, nustatytų bendrą veiklos planą ir tikslingai pasiskirstytų atliktinai darbai. Šis metodas mūsų veikloje nebūtų naujas, jau esame panašiu konferencijų turėję praeityje, tik jos nebuvo periodinės, bet atsitiktinės, paties gyvenimo iššauktos. Antra vertus, potokių konferencijų ne visada viską ir taip vykdėme, ką ir kaip buvome sutarę.

2. Kas 3 ar 4 mėnesiai keičiami Diplomatinės Tarnybos ir minėtų organizacijų vadovybių atstovų pasitarimai. Šiuose pasitarimuose turėtų dalyvauti bent vienas Diplomatinės Tarnybos atstovas ir po 2 ar 3 minėtų organizacijų vadovybių atstovus. Šių pasitarimų dalyviai turėtų turėti teisę kalbėti organizacijų vardu ir jas įpareigoti, kitaip tariant, tokių pasitarimų išvados turėtų būti organizacijų vadovybių vykdomos. Tokia institucija peržiūrėtų bendrojo veiklos plano vykdymą, išakmiai pasiinformuotų apie kiekvienos organizacijos darbus ir, kai būtų reikalinga, padarytų bendrajame veiklos plane atitinkamus pakeitimus ir papildymus.

3. Diplomatinės Tarnybos Šefo ar jo įgalioto diplomatinės tarnybos nario ir minėtų organi-

zacijų pirmininkų pasitarimai įvyksta kas du ar trys mėnesiai. Tokių pasitarimų tikslas būtų galimai gana smulkiai pasiinformuoti apie visus bendradarbiaujančių organizacijų darbus, vadinasi, ir tuos, kurie nebuvo numatyti bendrajame veiklos plane, bet yra atlikti ir dar bus vykdomi, gyvenimo sąlygoms juos netikėtai iškėlus. Be to, tokie pasitarimai labai sustiprintų organizacijų vadovybių pasitikėjimą viena kita ir sudarytų daug nuoširdesni bendrojo darbo klimatą.

4. Ryšinininkų Institucija. Nuolatiniam ryšiui tarp organizacijų vadovybių ir Diplomatinės Tarnybos ir pastoviam tarpusavio informavimuisi apie atskirų organizacijų atliktus darbus ir artimosios ateities užmojus būtų tikslinga turėti ryšinininkus. Mūsų bendradarbiavime ši institucija nėra naujas veiksnys. Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto valdybos ir tarybos posėdžiuose dalyvauja Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ryšinininkai, o pastaruoju metu ir Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas yra pasiskyręs savo ryšinininką į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybą. Žodžiu, šia linkme pradžia jau yra padaryta, bet, man atrodo, kad šis bendradarbiavimo būdas turėtų būti išplėstas į visų veiksnų vadovybes, sustiprintas ir gal kiek modifikuotas. Ryšinininkais turėtų pasikeisti visų veiksnų vadovybės. Ryšinininkais turėtų būti ne pripuolami asmenys, o organizacijų vadovybių nariai. Tik vadovybių nariai, būdami ryšinininkais kitų veiksnų vadovybės

posėdžiuose, yra pajėgūs paveikiai vykdyti ryšinininko pareigą, nes jie gerai žino ir jaučia savo vadovybės veiklą, nusistatymus ir politiką. Todėl, taupant ryšinininko kelionės išlaidas, gal ir nebūtų gyvo reikalo ryšinininkui dalyvauti kito veiksnio vadovybės kiekviename eiliniame posėdyje, išskyrus tuos atvejus, kai ryšinininkas gyvena netoli vietovės tos organizacijos vadovybės, į kurią jis yra deleguotas. Kitu atveju užtektų ryšinininkavimo tik tuose kito veiksnio vadovybės posėdžiuose, kuriuose būtų svarstomi tik svarbūs reikalai ir ypač klausimai, surišti su ryšinininko organizacijos ar institucijos kompetencija. Suprantama, kad ir Diplomatinės Tarnybos ryšinininkų dalyvavimas kitų veiksnų vadovybių svarbesniuose posėdžiuose būtų labai pageidaujamas.

Kalbant apie įvairius bendradarbiavimo būdus, tenka padaryti vieną pastabą, liečiančią JAV Lietuvių Bendruomenę. Nepaslaptis kad, turbūt, daugiausia Lietuvos laisvės kovos pajėgų ir resursų randasi šioje šalyje. Tad ir JAV Bendruomenės (gal ir kitų kraštų lietuvių bendruomenių) akivaizdus įsijungimas į minėtų veiksnų bendradarbiavimą yra būtinas. Kol kas man būtų dar sunku nurodyti tokio įsijungimo konkrečius būdus, kol nėra visų sutarti ir priimti pagrindiniai bendradarbiavimo principai.

Nustatę bei sutarę veiksnų bendradarbiavimo būdus ir jų laikydami, mes išvengtume visos eilės negerovių ir maišaties Lietuvos laisvės kovos veikloje. Vietoj kelių informacijos organizavimo skirtingų iniciatyvų ir koncepcijų turėtume vieningą savo informacijos politiką, igaliojančią pakelti mūsų informacijos lygį ir paveikumą. Taip pat reikia prieiti prie vienos koncepcijos Pabaltijo valstybių bendradarbiavimo plotmėje, nustatyti vieną pozityvią veiklos politiką, nes kelių iniciatyvų esi-

mas, -- ypač kai jos nesuderintos, kai ta veikla užsilimančios organizacijos nežino viena, ką daro kita, -- dažnai sumenkina veiklos paveikumą.

Dar noriu pridurti keletą savo mintis specialiai lietuviškai spaudai, kuri, formuluodama visuomenės pažiūrą, nuolatina giliausia, pasiekia beveik kiekvieną laisvąjį lietuvių. Lietuvos laisvinimo byloje lietuviškos spaudos vaidmuo yra nepaprastai reikšmingas, ir bendradarbiavimas tarp veiksnų ir spaudos labai reikalingas. Ne kas kita, bet lietuviškos spaudos vaidmuo laisvojo pasaulio lietuvių visuomenėi ir jos reikšmė Lietuvos išlaisvinimo bylai, Gerbiameji Pona! Redaktorai, įrikiuoja Tamstas ir į šios konferencijos pilnateisių dalyvių gretas. Todėl ir Lietuvos laisvinimo veiksnams ir mūsų spaudai tenka dalytis laisvės kovų sekmių ir nesekmių atsakomybe. Būdami įpareigoti tos pačios atsakomybės, turime siekti bendradarbiavimo būdų, kad vieni kitų darbus paremtume, o ne jiems kenktume, kaip kad kartais praeityje atsitikdavo. Manoma, kad būtų labai naudinga turėti veiksniams bendrus pasitarimus su redaktorais. Jei sąlygos leis ir kitų veiksnų vadovybės pritars, būtų gerai jau šios konferencijos metu tokius pasitarimus pradėti. Jų metu tektų išsiaiškinti nusistatyti vienodą pažiūrą į visą eilę Lietuvos laisvės bylą liečiančių klausimų, ir jos laikytis laikraščių skiltyse, ypač vengiant aštrios tarpusavio polemikos, kartais gana kenksmingos Lietuvos kovai.

Jei ši konferencija, jos dalyviai, ryšis su bendrinti Lietuvos laisvės kovos žygius, priimdami atitinkamus bendradarbiavimo būdus, esu giliai įsitikinęs, mūsų bendra veikla darysis kur kas paveikesnė, našesnė. To tikisi ir laukia iš mūsų pavergta Lietuva.

PO DVIDEŠIMT METŲ

BENEDIKTAS ZABIELA

(4)

Kai saulei leidžiantis laivas iš Biskajos įlankos įplaukė į ramią kaip ežeras Viduržemio jūrą, keleiviai mėgo vakarus praleisti ant denio, sėdėdami tol, kol laivo policija prašydavo skirstytis. Stovyklose užsiveisusi didybė manija dabar apėmė ir tuos, kurie anksčiau būtų gėdijęsi. Pasitiesusi amerikonišką atklodę Aldona apsėsta klausytojų pasakojo, kaip jai belankant gimnaziją vienas mokytojas ją persekiojo. Baudė, klupdė, žodžiu, jis buvo tikras niekšas.

— Ar aštuntoj klasėj irgi klupdė, — pasiteiravo vienas klausytojų.

Pasakiusi, kad "pas mus tik dvi klasės buvo, viena berniukams, kita mergaitėms", Aldona pasakojimą tęsė toliau. Suprunkstė keli, tik ginčytis nepradėjo, klausėsi toliau.

Didybės manija susirgo ir Vidas. Tik jo ligos priežastis nebuvo pasirodyti kitiems, kas jis buvęs. O kerštas ir neapykanta Algiui. Už ką? Tik už Danutę. Vėlyvi Algio vakarai be abejonės buvo susitikimų su Danute išdava. Vidas nusprendė tai sutrugdyti.

Anksti rytą prisistatė laivo policijos viršininkui. Pasilūps savo kandidatūrą, laukė viršininko atsakymo.

— Gal kiek žemokas esi, — nerimavo viršininkas.

— Jeigu aš stovyklą galėjau būti, tai kodėl ant lai-

vo ne? — rausdamas iš gėdos atšovė Vidas, bijodamas, ar tik nebandys pasiklausti ko nors iš jo buvusios stovyklos draugų.

— Na, jeigu taip, tai priimsiu, — paduodamas raistį viršininkas pasakęs kuriam iš vyresniųjų prisistatyti, priminė: — žiūrėk, laivo kapitono griežtas įsakymas, kad po nustatyto laiko niekas nesivalkiotų denyje! O ypatinai laivui esant uoste prisipildant kurą, kad arti esantieji nerūkytų. Šiaip ką reikės daryti, praneš jūsų vyresnieji.

Pradėjęs policijos tarnybą, Vidas gailėjosi išmetęs jūrininko kepurę: kaip ji būtų tikusi dabar! Pirmuosius kelis vakarus nebuvo skiriamas budėti denyje ir dėl to buvo nusivylęs visa policijos tarnyba. O Algis ir vėl grįžo vėlai nuo denio. Pagaliau laimė nusišypsojo. Dar saulei nenusileidus, apėjęs visus jam skirto rajono laivo užkampius, pasitraukęs į nuošalesnę vietą, vaizdavo nematęs, kas dedasi. Danutė į laivo priekį atėjo pirmutinė. Praeidama pasisveikino, nusišypsojo. O Vido užkalbinta mandagiai atsispašė. Girdi, "tu dabar esi pareigose, nenoriu trukdyti". Tai pasakiusi nuėjo prie inkaro, kur netvarkingai gulėjo numestas didelis brezentas. Sėdėjo viena, kol atklodė nežinas atėjo Algis. Abu pasitiesę atklodę, susisėdė ir kalbėjosi. Pritemus Algis brezentą užriogino ant inkaro, padarydamas lyg mažą palapinę.

— Algi, marš į guolį! Jau laikas skirstytis nuo denio! — įsakomai balsu kalbėjo Vidas.

— Ko nori?! Ar nematai, kiek dar žmonių denyje?!

— Eik, jeigu sakau! Kitaip pranešiu viršininkui, o tada, žinai...

— Na, jeigu jau valdžia sako, tai eikime, — patarė Danutė, matydama, kad Vidas nepasitrauks.

— Matai, kokie mūsų žmonės! Visuomet pradeda nuo savųjų. — Sulankstęs atklodę, Algis nenoromis traukėsi tolyn.

— Įsakymas, suprantai... — teisinosi Vidas nueinančiai Danutei. Tą vakarą Vidas rado Algį jau lovoj.

Kol Vidui teko vėl budėti denyje, praėjo keletą dienų. Algis į lovą grįždavo vėl vėlai. Šį sykį netik susirūpinęs, bet ir įpykęs. Jis nesirodė denyje laukdamas, kol jie ateis ir susės. Sutemus, priėjęs prie inkaro, kur ir vėl iš brezento buvo padaryta palapinė, kyšojo vyriški batai. Nieko neklausęs Vidas spyrė į padus ir tik tada suriko:

— Ar aš tau nesakiau, kad jau draudžiamas laikas!

— Kurat! — rėkė iš po palapinės iššokęs dviejų metrų aukščio estas ir vožė Vidui kumščia į nosį. Akyse žvaigždės, nosyje šilimą pajutęs ir delnu pridengęs burną Vidas bėgo nuo denio. Kitą dieną, viršininko apklausinėtą, iš policininko pareigų atleistas, vengdamas susitikti žmonių, į valgyklą ėjo paskutinis.

Nesulaukdamas Danutės, Algis vakarienei į eilę atstojosi vienas. Prieš jį stovėjusi latvaitė buvo kalbi. Gavę lėkštes su maistu, lyg susitarę priėjo prie vieno stalo. Valgydami kalbėjo ir juokavo. Kad Danutė juos stebi, Algis apie tai nepagalvojo. Apmaudo apimta, Danutė, paimusi maistą, nužingsniavo tiesiog į kampą, kur vienišas valgė Vidas.

— Ar sloga sergi — paklausė nusteibusi žiūrėdama į Vido nosį.

— Ne, denyje paslydau ir atsitrenkiau į gelbėjimosi valtį.

— Reikia būti atsargiam. Laivas supasi, žinai.

— Ką ir aš visuomet sakau, — patvirtino priėjęs Algis.

— Eik, eik pas tą savo latvaitę! — piktai atkirto Danutė.

— Kokią latvaitę, Ko nori? — aiškinosi Algis.

— Jeigu sako, kad eik, tai ko dar lauki, — paantrino Vidas.

(Bus daugiau)

MUMS RAŠO

PASTABOS DĖL BRONIO RAILOS

AKIMIRKOS "SVIEDINIAI PRIE KREPŠIO"

(Dirva Nr. 109, 1967 m. spalio 13 d.)

Bronys Raila yra vienas iš nedaugelio publicistų, dažnai pasisakančių aktualiais lietuviško gyvenimo klausimais. Savose akimirkose paliečia lietuviško gyvenimo apraiškas, nevengdamas pasakyti savo nuomonę. Knyga ar atsiminimų literatūra, mūsų veiklos veikla bei pasisakymai, o ir kiti lietuviško gyvenimo politiniai, visuomeniniai ir kultūriniai įvykiai nepraeina pro B. Railą nepastebėti, per akimirkinę kroniką neperleisti. Dažnam kyla klausimas, kaip Bronys Raila suspėja viską paskaičiuoti, pamatyti, dalyvauti ir savas išvadas paskelbti spaudoje. Juk ir jis, kaip ir daugelis kitų, kasdieninę duoną pelnosi ne iš akimirkų, bet fabrike.

Minėta Bronio Railos akimirka "Sviediniai prie krepšio", sukelia kai kurių klausimų ir abejonių. Kaip minėjau, pro jį nepraeina nepastebėti aktualieji lietuviško gyvenimo įvykiai, bet sportininkų išvyka per ilgai buvo užsigulėjusi jo sąmonėje ir jei ne Bimbos "Laisvė", gal ir šiandien dar nebūtų pasiekusi skaitytojų. Minėtoje akimirkoje paliečia sportininkų išvyką, bet jos tuo vardu net nevadina, o mini "kamuolio mėtytojus" — jų "palydovus" ir tiesiog "keliauninkus". Kvestijonuoja veiksnį sprendimo prasmingumą dėl sportininkų išvykos, bet nei žodelio neužsimena apie tos išvykos organizatorius, kaip jie patys save vadina — koordinatorius. Kad tų asmenų priešiška veikla užpylė daugiau vandens ant komunistų propagandinio malūno, pripažįsta ir B. Raila: "O sovietinė spauda buvo labai patenkinta. Rusijos ir Lietuvos kompartijai tai nekaštavo beveik nei kapeikos, pajamų tikrais užsienio doleriais visa sauja ir svarbiausia — užsienio lietuviai susikivirčija, plaukus raunasi, vieni kitus tautos išdavikais ir okupanto batlaiziais išsipravedžioja". Kieno čia nuopelnas: veiksnų, pasisakiusių prieš išvyką, ar koordinatorių? Jei vienas jų, R. Mieželis, atstovaudamas savajai Šviesos-Santaros fe-

deracijai ALT, nepritarė daugumos pasisakymui, tai dar nereikia, kad jis turėjo išvystyti priešišką veiklą. Demokratijoje yra įprasta, kad paklustama daugumos valiai, o ne atvirkščiai. Jei jau neturime policinės jėgos saviems nutarimams įgyvendinti, tai dar nereikia, kad galime elgtis, kaip avių banda. Privalome turėti pakankamai drąsos pasakyti savo nuomonę, o jai nepaėjus — būti pakankamai inteligentiškiems ir paklusti daugumos sprendimui.

Idomu, iš kur B. Raila taip jau neabejotinai patvirtina Lietuvos netuvių nuotakas: ar iš išvykos palydovo K. Mieželio, ar iš keliauninkų.

Toliau B. Raila rašo: "Mes gi abiejose pusėse žinom, ko Maskva jums niekaip neleidžia, jus tuoj idiotais išvadins ir bematant net pačius geriausius komunistus perkels į Kazachstaną pupų gvaldyti, jei ne blogiau..."

Ir nežiūrint šitokio samprotavimo, B. Raila siūlo Lietuvos kompartijai (ne visam kraštui) padaryti savo narių tarpe atsiklausimą: "kur slapto balsavimu geriausiai iš geriausių pasisakytų, ar jie būtinai nori socialistinės Lietuvos respublikos, kaip SSSR provincijos — ar labiau jiems patiktų socialdemokratinė ar bent tokio rango socialistinė Lietuva, kaip..."

Ir ką Bronys Raila galvoja, ar už tokį atsiklausimą Lietuvos komunistų partijos vadovybė, dar nespėjus anketų išsiuntinėti, neatsidurtų "Kazachstane pupų gvaldyti". Ar toks siūlymas nėra per daug neapgalvotas?

Atrodo, kad newyorkiško Šviesos-Santaros federacijos skyriaus pradėtas dialogas su vladimirovais, nėra užmirštas, bet prigesusi ugnelė teberusena ir kiekvienu momentu gali užsiliepsnoti. Štai, ir Bronys Raila, nepaprastai gerai pažįstas komunistinius vylius ir apgaules, kažkokiam agitpropui Bimbos "Laisvėje" pasiūlius, tuojau atsiliepė, nors ir savomis sąly-

AKIMIRKOS

Trupiniai prie dialogo

Esu dėkingas Dirvos Redakcijai už supažindinimą su kai kurių kitų jos bendradarbių skelbtomis numatytais rašiniais ir pakvietimą čia pat pasakyti, idant draugiškas mūsų pačių "dialogas" pagyvėtų ir gal pagilėtų.

A. Juodvalkio iš East Chicagos kritinių pastabų rašinyje buvęs pirmasis, su kuriuo gavau progos susipažinti ir pasidžiaugti. Jis paryškina kelias svarbias, jautrias, net rizikingas vietas, ir aiškiai justi, kaip ne vienas kipsas stovi už jo rezervų. O tačiau jo kalba ir tonas — švelnūs ir ramūs, pasverti ir apgalvoti. Nieko apie judošių, tautos išdavikus, komunistus, Maskvos talkininkus, tautinio atsparumo žlugdytojus ar apie panašius nusikaltėlius, kuriuos pats metas susemti ir ant laužo iškepti.

Mūsų laikais tai retai išimtis ir skaidrumą nešanti permaina. Gal ir neilga, bet vis dėlto, anot vokiečių rašytojo B. Kellermano žodžių, — "džiaukimės buitimi, kol lemputė dega, skinkime rožes, kol neperžydėjo"...

Kai kurios ryšium su mano straipsniu A. Juodvalkio pasizymėtos ir pakomentuotos problemos yra gana rimtos, sudėtingos ir su niuansais, kad joms išsamiau nušviesti neužtektų vieno straipsnio, o ir studijėle nebūtų per daug. Todėl čia galėčiau pri-

gomis apsisaugojęs. Bet gi visiems yra žinoma, kad derybose yra daromos nuolaidos, o vienam partneriui nusileidžiant, antrasis, turėdamas didelį norą susitarti, gali pertoli nueiti ir sutikti su partnerio sąlygomis. Kaip praktika rodo, ir ne priklausomų valstybių susitarimai dėl kultūrinio bendradarbiavimo dažnai yra taip apsunkinami, kad praktiškai yra neįmanoma bendradarbiauti.

Su geriausiais linkėjimais
A. Juodvalkis
East Chicago, Ind.

dėti tik trumpus, "telegraminius" papildymus ar paaiškinimus.

1. Kodėl ilgai laukiau su Amerikos lietuvių sportininkų grupės išvykos aprašymu ir vertinimu? Dėl to, kad man stigo ir tebestinga pilno vaizdo ir visų žinių, kurias būtų galima pačiam patikrinti. Žinojau visa, kas spaudoje buvo nepalankiai rašyta, ir "iškitos pusės", kas buvo aiškinta išvykos organizatorių biuleteniuose ar laiškuose. Prieštaraujanti teigimai dalykų tikrai kamai neišaiškino. Ilga metė laikraštinko reporterio karti patirtis mane išmokė tokiais atvejais susilaikyti nuo savo nuomonės skelbimo, kol to negalima pačiam tiesiai ištirti ir visas raukšles iščiupinėti. Aš nepasitikiu jokiais teiginiais, kol pats neįsitikinu. Todėl anoje akimirkoje apsiribojau kalbėti tik tokiais daugiau abstrakčiais ar teoriniais klausimais, kurie man pakankamai aiškūs.

Pvz., kad turistų, sportininko ar šiaip lietuvių amerikiečio nuvykimas į Lietuvą faktinai ir teisiškai nereikia, kad jis dabar pripažįsta LTSR, atsisako nuo okupacijos nepripažinimo ar kaip kitaip "ardo vieningą frontą"...

2. A. Juodvalkio prielaida, kad "demokratijoje paklustame daugumos valiai" yra reliatyvi sąvoka, turinti gal kiek ir totalistinės psichologijos dulkę. Demokratijoje kaip tik yra ir gali būti opozicija, ir jos negalima versti paklusti daugumos valiai. Čia idealas labiau būtų oponento įtikinimas, to negalint — kompromisas, kiekvieno atveju respektas opozicijai, kuri vieną dieną gali tapti pozicija. Polemikose ir iškeikimuose dėl sportininkų išvykos aš, deja, pasigedau visų šių demokratinių elementų...

3. Kaip neabejotinai patyriau Lietuvos lietuvių nuotaikas? Labai paprastai. Iš R. Mieželio, de-

BRONYS RAILA

ja, nieko nepatyriau, nekalbėjau, nesusirašinėjau. Bet gana daug patyriau iš kai kurių keliautojų (kaliforniečių kaip tik būta ir išvykoje). O daugiausia — tiesiogiai iš Lietuvos žmonių, ir jau nebe nuo šiandien. Prašau nereikalausti smulkmenų.

4. Kodėl nieko neužsiminiau apie išvykos organizatorius ar koordinatorius? Man rodos, kad tai buvo nuo ankščiau žinoma, ypač chiechiečiams. Man tik nesusprantama, kodėl A. Juodvalkis primygtinai savo pastabose pabrėžia R. Mieželio pavardę ir santariečius — šviesiečius. Iš tikrųjų, kiek girdėjau pagrindiniai organizatoriai buvo septyni: — penki skautai, vienas santarietis ir vienas neolituanas...

5. Mano pasiūlymas Lietuvos kompartijos narių tarpe praversti atsiklausimą dėl tikrų pažiūrų į sovietinę santvarką ir tt., A. Juodvalkiui atrodo "neapgalvotas siūlymas". Žmogiškos galvos atsiekimai visada yra kažkur tarp nullo ir begalybės, ir visada su tikslu, kad galima geriau ar dar blogiau sugalvoti. Tuo, kaip ir kitais pasiūlymais norėjau tik ryškiau parodyti Lietuvos bolševikų vadovybės (kuri pretenduoja kalbėti liaudies ir tautos vardu) propagandinės taktikos ir gundymų tikrąją vertę. Nieko iš to nebus, negali būti. Bet, pagaliau, kartais reikia kiek ir humoro, kai patetika per daug nusinešioja ir nusibosta.

6. Nesiliau jokių derybų su Lietuvos kompartija (santykiuose su užsienio lietuviais jį ginėra partneris, bosas sėdi Maskvoje). Bet atsiliepiu į sovietų propagandos organų bendradarbiavimo ir bendravimo siūlymus, nes nepritariu ir nepritariu užsienio lietuvių oficialiai negatyviai laikyčiai: nenorim, nieko bendro, kol ten sėdi okupantai, tik kova! O nėra ne tik kovos, bet ir kovos prielaidų ruošimo tautos rezistenciniame po grindyje. Mes užsienyje nustojom būti tos kovos partneriu, ir dėl to užvis labiausiai liūdina. Pasiruošimą kovai už laisvę suprasčiau griežčiau, nesumaišydamas jos su diplomatija, tautine veikla ar šiaip liežuvio ir popierio bradėjimais.

7. Peržiūrėjęs chronologinius "rekordus", deja, turėčiau kiek pataisyti A. Juodvalkio užuominas, kad tas tiek kraujo prigadinęs ir tebegadinantis "dialogas su kraštu" ir su vladimirovais buvęs pradėtas newyorkiško Santaros-Šviesos Federacijos skyriaus ... Ne-neigtina, kad į tą skyrių dėl neapdairumo ar naimumo protarpiais brovėsi "prosovietinis po grindis" ir buvo daryta stambių, apgailėtinų,

griežčiau sankcionuotų klaidų.

Tačiau faktas buvo ir lieka, kad "dialogą" anksčiau ir sąmoningai pradėjo vienas buvęs tautinis lietuvių tautininkų sąvairastis, jo redaktoriai ir leidėjai. Dėl to savo laiku, visiškai nedelsiant, su prof. S. Žymantu mes iš karto leidomės Dirvoje į labai aiškų, atkaklų ir kruviną mūšį..., ilgesnį laiką nerasdami plačiosios visuomenės, dabar taip uoliai kolaborantus smerkiančios, reikiamo ir apgalvoto pritarimo, — nerasdami kurį laiką net ir savųjų paramos.

Visa tai, kas vėliau atsitiko, sopuliai, žaizdos, įsibaiminimai, diskriminacijos, nebepasitikėjimai vienas kitu, ir kai pradėjo "dangus griūti", kopūstlapiui užkrius ant kiškio uodegos, — buvo pasėka ne tik tų kelių metų, bet drauge ir dviejų dešimtmečių, kai lietuvių politiniai protai užsienyje su dinozaurišku atsparumu atsisakė ieškoti ir rasti realią tautinės rezistencijos doktriną, pasukę nebeegzistuojančių aritmetikų reprezentacijos keliais, žlugdydamiesi dėl vertybių, kurios buvo svarbios 1920-40 metais, bet virto labiau psichedeliškomis po karo.

Tai litaniija, kuri bent man jau gerokai nusibodo kartoti.

Beje, nusikalsčiau širdžiai ir mandagumui, šia proga nuoširdžiai nepadėkojęs džentelmeniui A. Juodvalkiui už jo balzamiškus žodžius dėl mano pastangų laikas nuo laiko vis "pasisakyti aktualiais lietuviško gyvenimo klausimais". Šis dėmesys ir išgyrimai yra pats brangiausias honoraras ir pagoda.

Norėčiau tik prašyti niekada per daug nedramatizuoti mūsų kai kurių padėties. "Kasdieninės duonos pelnymasis fabrike" — man nėra joks praeikimas, o greičiau palaima. Taip gyvenant trūksta tik dviejų dalykų — laiko (svarbiausia!) ir priemonių išspręsti visus "pasaulinės politikos" klausimus. Bet už tat kiek plius! Fizinis darbas padeda sveikatai, nervams, nuotaikai, o ypač gerai, kad suglaudina saitus su liaudimi ir proletarijatu. Dabartis šiam socialiniam sluogsnui yra kartais pusėtinai, kai kada ir sukartybėmis, bet už tat, kaip Marksas pusėtinai teisingai pranašavo, jam priklauso ateitis.

O ko daugiau norėti? Amerikoje galėčiau ir kitaip pavadinoti ir tuo nesigirčiau žinodamas, kad tik sumenkinti presą savosios dolerio aristokratijos akivaizdoje. Bet nepavargstu tatau priminti ypač sovietinės Lietuvos bolševikinei ponijai, kuri virto liaudies parazitais. Ir nors jie sau himnus rašosi, bet iš tikrųjų labai neramūs, nervingi, pikti, alkoholiu maldantys neveltį, nes būdami marksistais žino, kad ateitis ir pergale priklauso darbo liaudžiai, o neparazitams.

CUYAHOGA COMMUNITY COLLEGE

IS EVERYONE'S COLLEGE...

SUPPORT IT!

ENDORSEMENTS FOR ISSUE 3
RECEIVED AS OF SEPTEMBER 27, 1967

AFL-CIO

Board of Catholic Education, Diocese of Cleveland
Cleveland Advertising Club
Cleveland Chamber of Commerce
Cleveland Citizen
Cleveland Commission on Higher Education
Cleveland Press
Cleveland Teachers Union
Council of Churches of Christ of Greater Cleveland
County Republican Organization
Cuyahoga County School Superintendents' Association

Federation of Realty Interests of Metropolitan Cleveland
Apartment and Home Owners Association
Builders Exchange
Cleveland Association of Building Owners and Members
Cleveland Real Estate Board
Euclid Avenue Association
Mortgage Bankers Association
Greater Cleveland Hospital Council
League of Women Voters of Cuyahoga County
Occupational Planning Committee of the Welfare Federation
The PACE Association
The Plain Dealer
P.T.A.'s of Greater Cleveland
Urban League
Women's City Club of Cleveland

VOTE FOR Issue 3

Citizens Committee for Issue 3 626 Huron Rd., Cleveland, O.

KŪRYBA IR MOKSLAS

Dagio kūrinių paroda Toronte aplankius

DAGYS

Ir pasaulis visas verkia su manim...

Dailininko J. Dagio kūrinių paroda, ryšium su jo kūrybos leidinio pasirodymu anglų kalba, buvo suruošta Prisišėlimo parapijos patalpose Toronte pastarųjų spalio mėnesio savaitgalio metu. Parodą ruošiant tartininkavo ir ją globojo lietuvių bendruomenės vietos apylinkės valdyba ir skautai. Iškilmingas atidarymas įvyko spalio 22 d. 11 val. ryto, kuriame dalyvavo visa eilė Toronto visuomenininkų bei meno gerbėjų. LB kultūrinių rengimų vadovas St. Vaštakas pradėdamas pakvietė pirmininką adv. Balčiūną perkirpti kaspiną ir tarti atidaromąjį žodį. Tuoju pat buvo atsilankiusiems pristatytas ir pats dail. J. Dagys, kuris kiek ilgiau kalbėjo apie meną ir pasirodžiusio leidinio kritiką.

Parodoje buvo išstatyta kelios dešimtys skulptūros bei tapybos

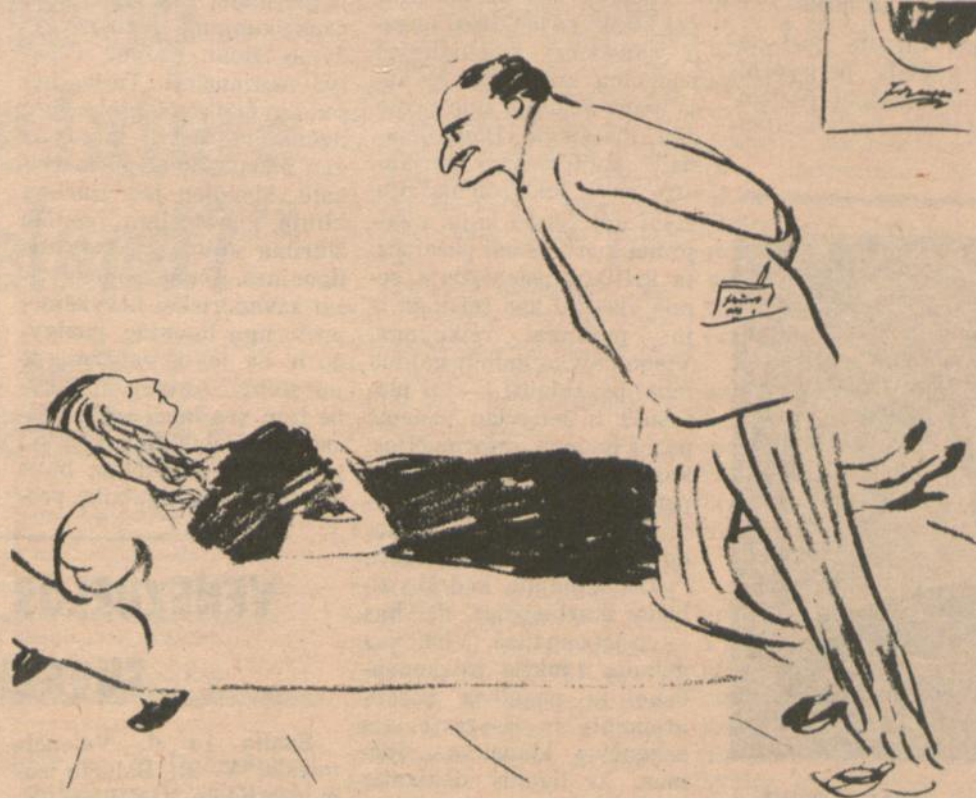
darbų. Reikėtų pripažinti, kad paroda savo kūrinių buvo gana gausi ir iš pirmo žvilgsnio darė gerą įspūdį. Matyt, kad dailininkas yra igudęs ir moka savo kūriniams įkvėpti dvasią ir suteikti sparnus, kuriais pasiekiamos meno aukštybės. Dailininkas Dagys neseka kritikais, nes menas yra individualus dalykas, kiekvieno savitai gali būti suprantamas ir išreiškiamas. Tačiau mes visi esame apsupti laiko dvasios ir jina dažniais atvejais sugriau na tai ką mylėjome ir vėl lenkiame galvas tam ką esame sunaikinę.

Juk šiandien žmonija, kaip matome, yra pasinėšusi į neteisybę, į melą, į apgaulę, į naikinimą ir daugelį kitų nedorybių. Ir kodėl? Atsakymas galėtų būti labai trumpas, kad jų mintys yra nesveikos. Žmogus tame įvairiaspalviame pasaulio ritme, kad ir kažin kaip hermetiškai būtų užsidaręs, nebepali išvengti svetimų įtakų. Tas ritmas pagauna jo dvasią, kuri kad ir nežymiai atsispindi jo darbuose. Kai girdime muzikos garsus, arba kai žvelgiame į meno kūrinių, mes tuoju pat pagalvojame apie jų grožį. Laiko tekė, nors ir turi įtakos, tačiau ji negali sunaikinti paties grožio, kurį kūrėjas savo kūriniui yra suteikęs.

Kūrinyse gali patikti ar nepatikti, žiūrint kas ko kūrinyje ieško. Vienus vilioja didingumas, kitus gražūs spalvų deriniai, o dar kitus idėja. Čia kūrėjas turi turėti laisvę. Jis negali būti varžomas, jeigu jis kitaip pasaulį mato ir supranta. Laisvė kūryboje yra tas požymis, kuris ją išskiria iš daugelio kitų ir suteikia jai originalumą.

Taigi ir dailininko J. Dagio kūryba yra savita ir originali. Tai nėra bet kokie šiaip sau medžio gabalai, ar tapybos darbai, kuriuose mūsų akis absoliučiai nieko nepastebėtų. Juose įkūnyta gyvybė, sutelktas jausmas bei išgyvenimai. Jo darbuose atsispindi gili tėvynės meilė ir kančia. Tą ryškiai mes matome dailininko Dagio darbuose: Šauklius pagalbos, Mes negalėti, Nežinau kur jie, Kur man keliauti ir daugelyje kitų. Nemažiau prasmingas, nutapytas pagal Bern. Brazdžionio eilėraštį, Baltas balandis, paveikslas. Savotiškai nutelkiantis ir gilių minčių sukeliantis paveikslas Atėjau jum tarnauti. Ogi Kastytis ir Jūratė ar mums nieko nesako? Tai vis kūrinių, kurie mūsų dvasiai labai artimi ir turi tamprų ryšį su mūsų tėvyne ir jos praeitimi.

Taip pat verti susidomėjimo Pilki atspindžiai ir Mes nesuprantame. Pastarajame dailininkas vaizduoja erdvėje paukštę, kuri strėlėmis pašautą netrukus turės nukristi žemėn. Ir tikrai daug

'ŠALTA MOTERIS' -- nėra tokios ligos

Kazys Sruoga, Ph. D.

DIRVA pastoviai talpiną tarptautinės politikos karikatūras savo pirmajame puslapyje. Kiti Amerikos lietuvių laikraščiai to nedaro arba daro gan retai. Priežastį lengva spėlioti. Viena pačių svarbiausių priežasčių turbūt yra baimė sukelti pasipiktinimus ir priekaištus jei tos karikatūros lietuvišką visuomenišką gyvenimą ir jo kritikuotinas puses. Tuo būdu galima net ir vieną kitą skaitytoją prarasti.

Kitoki papročiai yra įsigalėję amerikoniškoje spaudoje. Ten karikatūra yra viena pačių esmingiausių ir skaitytojų mėgiamiausių laikraščio dalių. Pažymėtina, kad tos karikatūros dažniausia liečia pačius žymiausius Amerikos veikėjus. Todėl tos karikatūros tokios įdomios ir populiarios. Karikatūros dažniausia išreiškia tokią kompetentišką kritiką, kuriai atpasakoti žodžiais reikėtų labai daug vietos ir aukštų žurnalistinių sugebėjimų.

Ypačiai įsidėmėtina, kad Amerikos karikatūros apsieja liečia ne tik politinį bet ir kitokį profesinį gyvenimą, jo įvykius ir darbus. Čia noriu paminėti naująsias (o gal ir labiausia svarstoma bei ginčijama) medicinos mokslo šaką — psichiatriją. Dar konkrečiau imant — turiu galvoje vieną psichiatrijos dalį, tai vadinama psichinė analizė. Ne vienas nustebęs pamatęs, kad Amerikos psichiatrai — profesionalai labai domisi jų darbą liečiančiomis karikatūromis, jas studijuoja, svarsto ir daro vienokias ar kitokias išvadas.

Štai 1964 metais (gegužės 4-5 dienomis), metiniame Amerikos psichiatrų suvažiavime, Los Angeles, Calif. vienas daktaras specialiai skaitė paskaitą apie psichiatriją liečiančias karikatūras. Tai dr. Henry A. Davidson, vienos N. J. valstybinės psichiatrinės ligoninės superintendantas. Tas daktaras demonstravo 42 karikatūras ir darė išvadą, kad Amerikos psichiatro vaizdas per pastaruosius 30 metų kiek žemyn paslinko. Tai, žinoma, tokia to daktaro asmenišką nuomonę. Kaip iš tikrųjų yra — tai kitas klausimas. To daktaro parodytos karikatūros liečia privačiai praktikuojančius psichiatrus, kurie nedirba valstybinėse proto

ligų ligoninėse. Įsidėmėtina, kad beveik visos karikatūros turi minkštasuolį (kodėl — apie tai vėliau). Patys psichiatrai vaizduojami gan jauni vyrai, dažniausia su ūsiukais, akiniuoti ir nerūką.

Man teko dalyvauti profesorius (Loyolos universiteto) dr. Tuterio suorganizuotame simpoziume karikatūrų reikalu, vienoje Illinois valstybinėje ligoninėje. Ten buvo pademonstruota ir aptarta taip pat ir čia talpinama karikatūra: "Šalta moteris — nėra tokios ligos". Ką ta karikatūra pabrėžia ir ką pasiepia? Pirmučiausia, žinoma, — minkštasuolis. Retas psichoanalizuotojas be minkštasuolio apseina. Labai suprantant tariant teoriją čia tokia. Pacientas turi jaustis visiškai laisvai, nei paties daktaro nevaržomas. Todėl jis (ar ji) guli

ant minkštasuolio, o analizuotojas taip sėdi, kad pacientas jo nemato ir jaučiasi labai laisvai. Tai maždaug tokia to minkštasuolio "teorija". Ar ji gera ar bloga — tai kitas klausimas. Bet karikatūristai iš to smarkiai šaiposi.

Bet kodėl "šalta moteris — nėra tokios ligos"? Čia, žinoma, "traukiamas per dantį" tas faktas, kad "šaltų" moterų gydymas sudaro labai žymią tų psichoanalizuotojų gydymo praktikos dalį. Atsimintina, kad tuo "šaltumu" (kitais sakant seksualiniu "nesiderinimu") Amerikoje dažniausia yra (faktinai) pagrindžiamos skyrybos. Tai gi yra kuo rūpintis, vėta ir pas psichoanalizuotoją eiti pagalbos ieškoti. Gi karikatūroje parodyta analizuotojo veido išraiška ir visa jo

(Nukelta į 6 psl.)

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugelio metų patyrimą siunčiant

DOVANAS-SIUNTINIUS Į LIETUVĄ IR KITAS USSR DALIS

Gavėjas nieko nemoka. Tūkstančiai klientų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

affiliated with PODAROGIFTS, INC. prima užsakymus Butams ir USSR gamintoms visokioms prekėms Jūsų giminėms Lietuvoje ir kitose USSR dalyse.

Mums džiugu pranešti mūsų skaitlingiems klientams, kad nuo SPALIO 1 d. iki GRUODŽIO 31, 1967 nustatomos ypatingos švenčių kainos, 10% NUOLAIIDOS sekančioms prekėms: Automobiliams, Motociklams, Televizorių Aparatams, Radijoms - Transistoriams, Tape Recorders, kuriuos galima užsakyti mūsų firmoje.

Taip pat pranešame, kad nuo SPALIO 1 d., 1967 žymiai yra sumažintos kainos MAISTO PRODUKTAMS. Dėl smulkesnių informacijų ir nemokamų katalogų prašome kreiptis į mūsų Centrinę Istaigą.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

45 WEST 45th STREET. NEW YORK, N. Y. 10036

Tel. (212) 245-7905

DAGYS

Šaukltas pagalbos

(Nukelta į 6 psl.)

"ŠALTA MOTERIS" -- NĖRA TOKIOS LIGOS...

(Atkelta iš 5 psl.)

laikysena tartum nori pasakyti kokiais pergyvenimais analizuotojai pasitinka savo "šaltasias" pacientes.

DAGYS Kur man keliauti...

Dagio paroda...

(Atkelta iš 5 psl.)

dalykų mes nesuprantame. Ar mes suprantame savo darbo vertę, kai be jokio reikalo, gal būt tik savo malonumui žudome. Tikriausiai nepagalvojama. Čia dail. Dagys yra jau ne vien tik kūrėjas, bet ir auklėtojas. Jis savo kūrinuose pavaizduoja gyvenimą su jo geromis ir blogomis savybėmis. Žodžiu, leidžia valandėlę sustoti ir pamąstyti. O tai ypatinai svarbu yra šiuo metu, kada mes savo gyvenimo kelionėje vis dažniau ir dažniau klumpame ir nerandame į ką atsižvelgti.

Ta pačia proga daugelis lankytojų, kurių buvo gana gausu, įsigijo dailininko J. Dagio skulptūros ir tapybos darbų albumą. Pats albumas didoko formato ir turi 144 puslapius. Albumui įvadą parašė daugelio knygų autorius ir meno istorikas dail. dr. Otto Schneid. Knyga turi 5 skyrius, kurių aptarimai šie: I. Neramus žmogaus gyvenimas, II. Meilė žmogui ir pasauliui, III. Vientovė ir liūdesys, IV. Keistas ir nesuprantamas gyvenimas ir V. Tapyba ir šikicai. Spaudai nuotraukas paruošė J. Pilipavičius, J. Dagys, Luna Studio, K. Abromaitis ir Eugenia Valiūnas. Albumas apima dailininko Dagio 15 metų skulptūros ir tapybos darbus. Spaudos darbus gana švariai atliko Time Press lietuvių Danačio ir Senkevičiaus spaustuvių. Albumas daro tikrai gerą įspūdį ir reikėtų palykinti, kad jis pasklistų ne vien lietuvių, bet ir kitataučių tarpe.

Bendrai žvelgiant į visą kūrybą Dagys mums yra artimas ir savas. Jis nešėko temų kur nors kokioj kitoj planetoj. Jam pilnai pakanka ma-
žytės Lietuvos, kuri jį išvedė į pasaulio šviesą ir išaugino gal būt tik tam, kad ją amžinai matytų ne vien džiaugsmo dienoje, bet ir sielvarte, ir kad amžinai girdėtų jos šauksmą jai į vargą ir nelaimės patekus.

Pranas Bastys

Tačiau, nei karikatūros nei kitoki pajuokimai negali sumažinti psichiatrijos nuopelnų laisvinant ir apsaugant žmoniją nuo proto ligų. Priešingai. Domėjimasis ir studijavimas karikatūrų rodo, kad psichiatrija stovi ant tvirtų kojų, nebijo nei kritikos nei pašaipos. Iš kritikos psichiatrija semia visa tai kas teisinga ir jos pažangai reikalinga. Vieno dalyko galbūt galima labai pageidauti — tai platesnės ir lengviau visiems prieinamos informacijos, kas yra ta psichiatrija, ta psichoanalizė ir kitokie proto ligų gydymo būdai. Kada ir kur galima juos rasti.

Jau minėjau, kad šių eilučių svarbiausias dalykas — psichoanalizė. Visi, kas galvoja šauktis psichoanalizuotojo pagalbos turėtų atsiminti ir išspręsti tris sekančius klausimus. Pirmas. Ar ligonis siekiantis analizuotojo pagalbos turės pakankamai laiko ir galimybės lankyti tos analizės sesijas. Jų gi gali būti 1-2 per savaitę ir tėtis vienas ar kitus metus. Tatai, žinoma, nustatys analizuotojas. Sekantis, nemažiau svarbus klausimas: ar ligonis bus pajėgus apmokėti analizuotojo darbą per visą tą laiką? Užmokestis nevienodas. Nuo 25 iki 50 ar net 60 dolerių už valandą. Pagaliau paskutinis ir gal net pats svarbiausias klausimas. Ligonis neturi tikėtis iš analizuotojo kokio nors greito "stebuklo". Tas priklauso nuo paties ligonio laikysenos, pastangų ir noro bendradarbiauti su analizuotoju. Juk yra ligonių, kurie nepasiduoda jokiam analizei.

Svarstant čia minimus

dalykus taip pat negalima užmiršti ir kitų svarbių aplinkybių. Be privačių psichiatrų yra valstybinės proto ligų ligoninės, kur išlaidų klausimas stovi visai kitoje plotmėje. Tose ligoninėse praktikuojami įvairūs gydymo būdai. Kaikur ir patys naujausieji. Tiesa, seniai, buvimas proto ligų ligoninėje buvo laikomas gan šurpiu ir slėptinu reikalu. Šiandien jau žiūrima kitaip. Į proto ligų ligoninę žiūrima kaip į visas kitas ligonines. Daug asmenų visai savanoriškai atvyksta į proto ligų ligoninę, pasigydymo ir be jokių varžymų iš jos išeina. Antroji aplinkybė taip yra labai įsidėmėtina. Neseniai dar tie laikai, kai į proto ligų gydymą buvo žiūrima kaip ilgalaikį pro-

cesą. Svarbiausias čia pavyzdys yra psichinė analizė. Buvimas protinių ligų ligoninėje buvo taip pat laikomas ilgalaikiu dalyku. "Jei ten pakliūsi, greit neiseisi" — buvo galvojama ir sakoma. Šiandien jau yra kitokios srovės ir psichiatrijoje. Yra jau ir trumpalaikio gydymo teorijos ir kai kur net visai sėkmingi bandymai. Tai nauji galimūnai ir naujos perspektyvos. Gi ir visos proto ligų ligoninės baigia persijungti į naujus būdus. Tendencija "nebemarinuoti" ligonį mėnesiais ir metais, bet neatidėliojant pradėti gydymą ir kiek galima greičiau grąžinti ligonį į realų pasaulį ir ten leisti jam pačiam baigti savo gydymą pasitaisymą.

VENEZUELOS LB TARYBOS SUAŽIAVIMAS

Spalio 14 d. Valencia mieste, V. M. Balučių namuose įvyko VLSB-nės Tarybos atstovų suvažiavimas, kuriame dalyvavo: Barquisimeto, Caracas, Maracay ir Valencijos apyl. atstovai, B-nės Garbės Teismo bei Centro Kontrolės Komisijos pirmininkai ir Centro Valdybos nariai. Dėl tolimesnės kelionės (apie 800 km.) Maracaibo-Edo Zulio atstovai neatvyko.

Tarybos suvažiavimą pradėjo B-nės pirm. inž. Vladas Venckus pasveikindamas visus atvykusius ir pagal patiektąją darbotvarkę paprašė sudaryti ar išrinkti Tarybos posėdžio prezidiumą.

Prezidiumo pirmininku vienbalsiai buvo išrinktas Caracas atstovas, dipl. teis. Staškevičius, o sekretoriumi Z. Garšva iš Maracay.

Pranešimus pradėjo Bar-

quisimeto — J. Dirvelis, Caracas — dr. J. Klovaite ir kun. A. Perkumas, Maracay — H. Gavorskas, Valencia — J. Zavadzkas, VLIKO atstovybės pirm. J. Bieliūnas ir kasininkė L. Gavorskienė, B-nės 20-ties metų sukaktuvinio leidinio metmenis patiekė raštu jo redaktorių J. Kukanauza, B-nės solidarumo mokesčio reikalą kalbėjo Z. Garšva, tautinių šokių ansamblio vardu — A. Zalnierūnas ir Valencia meno vadovas — M. Zupkus. Garbės Teismo pirm. M. Balutis pranešė, kad nebuvo gauta jokio skundo ar bylos. Centro Valdybos išdininkas patiekė pajamų ir išlaidų apyskaitas ir B-nės rėmėjams aukotojams įteikė atitinkamus pažymėjimus. Reikia pastebėti, kad Centro Valdybos išdininko pareigas labai kruopščiai atlieka Hen-

Geresniam Clevelandni... rinkite

X CARL STOKES
burmistru

Jis tarnaus visiems
-- teisingai ir
nepartiškai!

— Remiamas —

THE DEMOCRATIC PARTY
CLEVELAND AFL-CIO FEDERATION OF LABOR
THE SZABADSAG
THE CLEVELAND PLAIN DEALER
THE WEST SIDE NEWS
THE WEST PARKER
THE TEAMSTERS UNION

STOKES FOR MAYOR COMMITTEE
GERALDINE WILLIAMS, SECY., 1269 E. 99TH ST.

rikas Gavorskas.

Paskutiniu metu pranešėju kalbėjo Centro Valdybos pirm. inž. Vladas Venckus, suglaustai nušviesdamas kas iki šiolei nuveikta ir kokie sumanymai netolimoje ateityje numatoma įvykdyti. Ypatingą dėmesį atkreipė į 1968 m. įvykstantį III-jį PLB Seimą New Yorke. Kalbėtojas pabrėžė: PLB Seimo atstovų pareigos yra Garbės pareigos, todėl nei kelionės išlaidos, nei už sugaištą laiką tarnyboje, neapmokama. Tarybos atstovų suvažiavimą prašė šį klausimą visu rimtumu apsvaistinti ir VLSB-nei tenkančius 2 atstovus ir kandidatą išrinkti.

Po trumpų diskusijų, pilnateisiais atstovais į III-jį PLB Seimą New Yorke išrinko: B-nės pirm. inž. Vladą Venckų ir VLIKO atstovybės Venezueloje pirm. Jurgį Bieliūną, kandidatą — dipl. teis. Staškevičių.

Dar ydamas pranešimą šiame Tarybos atstovų suvažiavime B-nės pirm. paminėjo, kad prieš keliolika mėnesių yra gavęs iš Maryland Books, Inc. — Publishing House (rašytojo Stepo Zobarsko knygų leidykla anglų kalba) tam tikrą skaičių lietuvių autorių knygų anglų kalba. Ilgokai buvo galvota, kaip ir kam tas knygas įteikti — padovanoti, kad kuo daugiausiai būtų naudotos lietuvių palaikymui bei mūsų rašytojų kūrinį įpilletinimui įvairių tautų intelektualų sluoksniuose. Po keliolikos pasitarimų su VLSB-nės Centro Valdybos jaunimo atstovėmis Danute Statkute-Rosales ir dr. Jadvyga Klovaite buvo sutarta šias knygas lietuvių-venezueliečių draugiskumo ženklui įteikti spalio 12 d. įvairiems asmenims ar institucijoms, didžiųjų venezuelos dienraščių redaktoriams bei kitiems žymesniems Venezuelos politiniai - kultūrinio gyvenimo vadovaujantiems asmenims. Kiekviena knyga buvo įteikta su atitinkamo turinio lydraščiu ir dedikacija. (k)

HELP WANTED MALE

GENERAL FACTORY
WORKERS
PART TIME

Days anytime between 8 a.m. and 4:30 p.m. Steady work, good wages, benefits. Apply:
RHODES ASSOC.
184 Woonasquatucket Ave.
North Providence, R. I.
Phone: 401 — 353-3200
(116-122)

WANTED EXPERIENCED 1ST CLASS SQUEEZE MOLDERS

Steady work. Good starting rate. Paid group insurance & paid life insurance.

Contact F. W. LEHMAN

OHIO MALLEABLE
DIVISION OF THE DAYTON
MALLEABLE

1343 Field, Columbus, Ohio
614 — AX 1-4635
(118-127)

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

No. 2 -- TAI JUMS!

NAUJI IR PATAISYTI KELIAI BE NAUJŲ MOKESČIŲ

Issue No. 2 — rinkimų didžiausia nuolaida.

Gaunate \$10,000,000 vertės apskrities kelių pataisymus, ir visai be naujų mokesčių.

Tai dar pritraukia \$6,000,000 iš federalinių fondų.

Pažymint "X" prie No. 2 antradienį, jūs padėsite vykdyti 16 metų kelių taisymo programą, iš kurios 72 projektai jau įvykdyti.

Be naujų mokesčių, su savo automobiliu galėsite važinėti sekančius 4 metus naujais keliais.

Švyst — ir darbovietėje. Pirkiniams ir pramogoms išvykos — vienas malonumas.

Be jokių susigrūdimų.

Išlaikyk tempą su naujų automobilių augimu.

Išsaugok nekilnojamo turto vertę.

O plentų darbai neša gerbūvį. Todėl visi pasisako už Issue No. 2. Carl Stokes ir Seth Taft su tuo sutinka. Darbininkija taip pat. Laikraščiai ir TV remia. Nekilnojamo turto rinka 100% už No. 2. Lygiai kaip visuomenės vadovai ir organizacijos. Tik pažvelk apačioj talpinimą sąrašą.

Tikrumoje, dar niekas nepasisakė prieš.

Negalite pralaimėti balsuodamas už Issue 2.

Tai žalia šviesa apskrities pažangai.

Ir be jokių papildomų mokesčių.

REMIA: Cleveland Plain Dealer; Cleveland Press; Federation of Realty Interests; Apartment and Home Owners' Association; Cleveland Chamber of Commerce; Citizens' League; League of Women Voters; AFL-CIO; Mayors and City Managers Association; and Carl Stokes and Seth Taft.

X
FOR ISSUE No. 2

Citizens' Committee for Better Roads, Harry Christiansen, Secretary

Room 433, County Administration Building, Cleveland, O.

• CLEVELANDO lietuviai, kaip ir visi to miesto gyventojai, išgyvena artėjančių burmistro rinkimų įtampą. Šie rinkimai tuo svarbūs ir įdomūs (juos seka visas pasaulis), kad juose ryškėja juodųjų bendruomenės pastangos organizuotai perimti vieno iš JAV didesnių miestų valdžią į savo rankas. Būdinga, kad tiek lietuvių, tiek kitų tautinių grupių žmonių tarpe atsiranda žmonių, kurie galvoja, jog išrinkus juodųjų atstovą burmistru, aprims riaušinkai ir, ko gero jie savąja administracija stengsis įrodyti savo sugebėjimus. Kiti gi vėl tvirtina, jog vienas žmogus, kad ir

gabūs ir tinkamas administratorius, bet patekęs neišvengiamon savųjų įtakon, neturės galimybės išlaikyti rasinės lygavaro tinkamose ribose.

Būdinga ir tai, jog daugelis demokratų partijos žmonių, įtakingų įvairiose visuomeninėse organizacijose, pasisako už respublikonų kandidatą Seth Taft, įsitikinę, jog dar ne laikas miestui valdžią perleisti kad ir smarkiai susiorgani-zavusiems, bet mažai te patyrusiems administraciniame darbe mažumos grupės žmonėms.

Clevelando arti 50 tautinių grupių jau pasisakė už respublikonų kandidatą Seth Taft. Tose grupėse vyrauja nuomonė, jog pasikeitimams miesto vadovybėje laikas, bet laikas pakeisti ir ligišiolinės demokratų partijos vadovybės įsisenėjimą ir silpnai pasirodžiusią biurokrtiją.

ISSUE NR. 3 lapkričio 7 d. rinkimuose labai svarbus klausimas. Tai liečia Cuyahoga Community kolegiją, kurioje studijuoja ar ruošiasi studijuoti ir daugelis lietuvių jaunimo.

Pradėtosios statybos reikalingos daugiau lėšų, kylant darbo jėgos ir medžiagų kainoms. Pvz., centrinio bendrabučio statybai buvo numatyta apie 24 mil. dol. sąmata, o dabar pasirodo, jog reikės 30 mil. dol.

Dėl to suinteresuotos Clevelando kultūrinė pažanga ir jaunimo studijų sąlygomis grupės prašo visų balsuoti už Issue Nr. 3, kad palengvinti įvykdyti užsimotus planus.

• RUDENS PARENGIMŲ eilėje, po gražiai pavykusių Dirvos ir Čiurlionio Ansamblio balių, seka tradicinis Korp! Neo-Lithuania balius, ruošiamas ne tiek savo organizacijos nariams, kiek visai visuomenei.

Neolituanių baliui per eilę metų yra įgiję labai gerą vardą savo jaukia aplinka, gera svečių nuotaika, kurią sudaro tinkama to balius rengėjų organizacinė patirtis. Ir ši šeštadienį, lapkričio 4 d. svečiai galės gėrėtis ir linksmin-tis grojant populiariam

HELP WANTED FEMALE

Steady light factory work under good conditions. North East Side location consisting of inspection, packaging and layout in sign shop. Equal opportunity employer. Write Box 6423, Detroit, Mich. 48234 for interview. (118-120)

Apprentice pantograph operators, we will pay well while training. Good future with steady work in clean surroundings. East side location. Applicants must have a good memory, be accurate in spelling and arithmetic, have agile fingers and be good at detail. An equal opportunity employer. Write Box 6423, Detroit, Mich. 48234 for interview. (118-120)

"What are you going to do about the future of Cleveland?"

VOTE NOV. 7 for SETH TAFT!

...Ir atstatyk Clevelandą į tą iškilia ir viltingą vietą, kuria jis turėjo išspindžiant iškiliusias problemas. Jos visos gali būti išspręstos... ir Seth Taft žino kaip tai padaryti!

Jei jis laimės... Clevelandas laimės.

SPECIALI PASTABA: Ar balsavote demokratų pirminiuose rinkimuose, ar ne, jūs turite teisę lapkričio 7 d. balsuoti už Seth Taft.

Evelyn Schrenk, Sec'y, 18700 Parkmount, Cleveland, Ohio 44135

neolituanių orkestrui iš Chicagos.

• NEUŽILGO visuomenę kvies L.V.K. Ramovė Kariuomenės šventės minėjimam, kuris taip pat jungiamas į parengiamo - balius rėmus Šv. Jurgio parapijos salėje.

Reikia pastebėti, jog Clevelando visuomenė tokio pobūdžio parengimams yra paslanki, paslaugi ir supranta, jog tikslas yra ne vien tik pasilinksminime, bet ir papildyme kasų toms organizacijoms, kurios dirba našų darbą ir siekia savo tikslų įgyvendinimo.

• LITHUANIAN VILLAGE, INC. tradicinis balius spalio 28 d. įvyko Lietuvių Salėje. Programą išpildė J. Kazėno vadovaujami jaunieji akordeonistai: V. Klimaitis, R. Strimaitis, Š. Stempužis ir Ged. Puškorius. Pianu palydėjo Br. Kazėnas. Programai

vadovavo Z. Dučmanas. Lithuanian Village, Inc. nariai ir jų svečiai vaišinosi šeiminių kėdžių patiekalais, šoko grojant lietuvių studentų orkestrui. Šiame parengime buvo malonu matyti daugelį senosios lietuvių imigrantų kartos veikėjų.

• KUN. KĘSTUTIS ŽEMAITIS nuoširdžiai dėkoja Vladui ir Salomėjai Knistautams už džiuginantį krikščionišką jautrumą ir dėmesį, padovanojant jam automobilį.

• ALEKSAS BANYŠ, senosios kartos lietuvių veikėjas, po savo Lietuvių Klube atšvęsto gimtadienio, grįždamas namo buvo smarkiai apmuštas juodųjų užpuoliku. Iš jo buvo atimtos visos dovanos ir smarkokai sužalotas kūnas.

A. Banys šiuo metu

sveiksta ir gydytojo priežiūroje ilsisi namuose.

• Vysk. Valančiaus Lit. Mokyklos tėvų komitetas nuoširdžiai dėkoja lietuviškajai Clevelando visuomenei už taip gausų dalyvavimą komiteto surengtuose pietuose. Visų atsiprašom, kad vienu laiku atvykus dideliame svečių skaičiui, nespejom visiems greit ir tinkamai patarnauti. Sekantį kartą darysim viską, kad svečiai būtų tikrai patenkinti.

Taip pat dėkojame Portage Variety Market savininkams už padovanotą kalakutą, kurį laimėjo J. Citulis, ir p. Rumbutienei už nuoširdžią talką.

Tėvų Komitetas

• SLA 14 kuopos išdo sekretorius Povilas Šukys savo kuopos narių apdraudos mokesčius priimdinės šį sekmadienį, lapkričio 5 d. nuo 12 val. iki 2 valandos. Lietuvių Klube. SLA nariai prašomi šia paslauga pasinaudoti. Kuopos narių susirinkimas įvyks gruodžio 3 d.

VYR. AMŽIAUS

moteris ar vyras reikalingi atsakinėti telefonu ir priminti klientus popietinėmis valandomis.

Teirautis HE 2-0040. (117-119)

PARDUODAMAS ŪKIS

50 akrų žemės su 12 kambarių namu. Netoli namo yra tekantis upelis. Yra 90 ir 45 kelių sankryžoje, maždaug 1 val. kelio nuo Clevelando. Prašo \$12,000. Daugiau informacijų gausite paskambinę

DONA CIPKUS — WM. T. RYRNE REALESTATE INC.

Namų telefonas — 944-2167 įstaigos telef. — 261-5100 (115-118)

CLEVELANDO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS ŽINIOS

LB Clevelando I-os ir II-os Apylinkės rengiama Lietuvių Diena įvyksta šeštadienį, š. m. lapkričio mėn. 25 d., 7:30 val. vak. Naujos lietuvių parapijos salėje. Programoje: sol. Prudencijos Bičkienės iš Chicagos ir pianistės Birutės Smetonienės koncertas. Solistei akompanuos muz. Regina Brazaitienė. Taip pat pasirodys Julijaus Kazėno vadovaujamas šv. Kazimiero liutuanistinės mokyklos mokinų choras.

Su šiuo parengimu apylinkių valdybos siekia su-telkti lėšų liutuanistinėms mokykloms bei kitai kultūrinei ir švietimo veiklai ir prašo clevelandiečius skaitlingai dalyvauti.

LB Clevelando I-os Apylinkės valdyba paskyrė \$150 Vysk. M. Valančiaus liutuanistinės mokyklos tėvų komitetui ir ragina savo apylinkės narius kiek galima finansinai paremti šios mokyklos liutuanistinio švietimo darbą.

A. M. D. REALTY

4 šeimų mūrinis arti šv. Vito, didelis sklypas, geri nuomininkai. \$17,000. 3 šeimų, pajamos \$283 mėn. \$8,000. 5 kamb. vienos šeimos. \$5,700.

ALG. DAILIDĖ REALTOR

Bendradarbiai. Ant. Mikoliūnas ir Mike Sekara, 1123 1/2 Norwood Road 432-1322

NAUJOS PARAPIJOS RAJONE

Du namai, 4-rių ir 6-šių kambarių ant vieno sklypo, prie skirtingų gatvių 24.000 Telef. 531-7379.

KALĖDINIAI SIUNTINIAI 1967 M.

Pradžiuginti ir paremti savo artimuosius Lietuvoje artėjančių švenčių proga kiekvienas lengvai tai galime padaryti pasinaudojant BALTIC STORES patarnavimu ir pasiunčiant jiems dovanų siuntinėlius.

Siuntėjas gali pats sudaryti savo pageidaujama siuntinuką iš BALTIC STORES kainoraščio arba užsakyti jam patinkamą jau paruoštą siuntinį. Žemiau išvardiname kelis, kurie yra labai praktiški ir ten laukiami.

MISRUS SIUNTINYS 1967.

- 3 1/2 jardo geriausios rūšies angliškos vilnonės kostiuminės medžiagos,
- 3 jardai vilnonės medžiagos kostiumėliui arba vilnonei suknelei,
- 2 vyriški nailoniniai marškiniai arba dvi bliuskutės šilkinės arba terelyno,
- 1 vyriškas arba moteriškas geros rūšies megstukas, 1 vilnonė gėlėta arba su ornamentais skarelė, 2 p. vyriškų arba moteriškų vilnonių arba nailoninių kojinių, 1 nailoninis itališkas vyriškas arba moteriškas lietaipalis, 1 svaras saldinių ir 20 geriausių cigarečių. Su multi ir persiuntimo išlaidomis šitas siuntinys kainuoja \$100.00.

MAISTO 1967.

- 3 sv. taukų, 1/2 sv. arbatos, 1/2 sv. geriamo šokolado, 1/2 sv kakavos, 2 sv. ryžių, 3 sv. geriausios rūšies miltų, 1 dėžutė nescafe, 1 sv. maišytų saldinių, 1 sv. razinkų, 1 sv. cukraus, 1/4 sv. pipirų ir 1/4 sv. lauro lapų. \$30.00.

MOTERIŠKAS K. 1967.

- 3 jardai vilnonės paltui medžiagos, 3 jardai vilnonės suknelei medžiagos, 1 vilnonis megstukas, 2 poros, nailoninių arba vilnonių kojinių, 1 vilnonė gėlėta suknelė, 1 p. odinių pirštinių, 1 sv. maišytų saldinių. \$75.00.

P-3. Vilnonė medžiaga dėl dviejų paltų ir angliška vilnonė medžiaga dėl vyriško arba moteriško kostiumo. \$75.00.

V-3 10 jardų kostiuminės medžiagos dėl trijų kostiumų \$55.00.

Praktiški dalykai kuriuos galima pridėti į bet kurį siuntinį.

Itališki nailoniniai lietaipčiai \$11.00, Šveicariški 17 akmenų laikrodžiai \$27.00, Vilnonės skarelės \$4.00. Ilgo grojimo plokštelės.

BALTIC STORES LTD., (Z. JURAS)

421 HACKNEY RD., LONDON, E. 2. ENGLAND. TELEF. SHO 8734.

Seniausia šioje srityje lietuviška firma. Garantuotas ir greitas siuntinių pristatymas.

Naturally
SUPERIOR SAVINGS
SINCE 1909
13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
HOME and REMODELING LOANS
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON
FUNERAL HOMES
Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs
Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo
6621 Edna Avenue EN 1 - 1763
936 East 185th St. KE 1 - 7770

MACHINE OPERATORS
NEED
SKILLED OPERATORS AND TRAINEES
Experience helpful but will train if you have the mechanical interest and ability.
Good starting rate and outstanding company benefits for
DRILL PRESS, TURRET LATHE, MILLING GENERAL ELECTRIC CO.
1175 East 152 St.
Cleveland, Ohio
For interview call 8:30-11:00 A.M. 266-4219
1:00-4:00 P.M.
EQUAL OPPORTUNITY EMPLOYER (117-118)

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

NAUJAS ALT S-GOS CLEVELANDO SKYRIAUS ĮNAŠAS

ALT S-gos Clevelando skyrius, suruošęs šį rudenį dar vieną gražiai pavykusį vakarą Dirvai paremti, iš to vakaro pelno paskyrė 350 dol. savo įnašui Vilties draugijai padidinti. Tuo būdu šio skyriaus įnašas jau siekia 1,938 dol. Tai įspūdingas ir sėkmingas pavyzdys, kaip šis skyrius veikia ir rūpinasi savosios spaudos reikalais.

Šiuo metu skyriaus valdybą sudaro pirm. K. S. Karpis, Vl. Blinstrubas, V. Stuogis, Ant. Nasvytis ir K. Karalis. Valdybai, skyriaus nariams, o taip pat visiems prisidėjusiems prie Dirvos rudens vakaro pasisekimo Vilties draugijos valdyba ir Dirvos redakcija reiškia nuoširdžią padėką.

• **SLA ir jaunimas.** Tėvynė, SLA oficiozas, savo spalio 27 d. laidoje plačiai aprašo Clevelando tautinių šokių grupės Grandinės veiklą, išsidedant šokėjų ir vadovų A. ir L. Sagių nuotraukas. Šalia to ta pačia tema tilpo ir vedamasis, kuriame pabrėžiama jaunimo veiklos įtaka lietuviybės išlaikyme.

Kaip žinome, SLA yra paskelbęs jaunimo vąjį ir siekia į savo eiles jo suburti daugiau. Tai dėmesio vertas reiškinys, ypač senosioms organizacijoms, taip sunkiai surandančioms naujesnių ir jaunesnių veikėjų.

• **Studentų Ateitininkų Sąjungos Centro Valdybą** 1967-1968 metams sudaro: Vaidevutis Valaitis, pirm., 6641 S. Maplewood, Chicago, Ill. 60629, Elenutė Bradūnaitė, Dalia Bakaitytė, vidaus sekretorė, 5202 So. Fairfield, Chicago, Illinois 60663 (oficialus Ateitininkų Studentų Sąjungos adresas), Aldona Zailskaitė, Vacys Šaulys, Aldona Masilionytė, Irena Rušenaitė, Romas Sakadolskis, Rimas Gedeika, Kęstutis Girnius, dvasios vadas — kun. Kęstutis Trimakas, S. J.

NEW YORK

• **ALT S-gos 11 Richmond Hill skyriaus valdyba** š. m. lapkričio mėn. 5 d., 5 val. po pietų, kviečia visuotinį skyriaus narių susirinkimą. Susirinkime bus renkama nauja skyriaus valdyba ir svarstomi kiti svarbūs skyriaus reikalai. Valdyba prašo visus skyriaus narius dalyvauti.

Susirinkimas įvyks p. Arūno namuose, 86-04 94 St., Woodhaven.

KONCERTAS PERSEKIOJAMAI BAŽNYČIAI PAMINĖTI

Sąryšyje su Popiežiaus Pauliaus VI paskelbimu Pa-

saulio Maldos Dieną — tuo tikslu Lietuvių Katalikų Religinė Salpa ir Lietuvių Katalikų Moterų Kultūros Draugija rengia ypatingą programą 1967 m. gruodžio 10 d., 4 val. p. p., Franklin K. Lane High School salėje, Jamaica Ave. at Dexter Court, Brooklyn, N. Y.

Svarų žodį — Persekiojama Bažnyčia šaukiasi pagalbos — tars prel. Jonas Balkūnas. Koncertinę programą išpildys solistai: Irena Stankūnaitė ir Liudas Stukas, smuikininkė Brigita Pumpytė ir Trio iš Philadelphiajos.

Kadangi ši svarbi programa rengiama plačiai visuomenei, todėl rengėjai kviečia visus dalyvauti ir iš anksto įsigyti bilietus, kuriuos galima gauti pas rengėjus. Laukiama, kad moksleivija — jaunimas ir suaugusieji gausia dalyvaus.

• **Prof. dr. Jurgis Baltrušaitis**, Lietuvos atstovas Prancūzijoje, š. m. spalio 17 d. gavo iš Europinio Sąjūdžio vykdomosios tarybos biuro pranešimą, kad Lietuvos Europinis Sąjūdis yra pripažintas kaip organizacija, įeinanti į Europinį Sąjūdį. (E)

• **Jis kovojo už Lietuvos nepriklausomybę**, o dabar nedarbingas karo invalidas P. Pleškevičius, sužeistas dėl nepriklausomos Lietuvos, savo atsiminimus užrašė ir išleido knygute vardu "Mes nešėme laisvę". Nedarbinga ir jo žmona. Jis dar nemažai turi tos knygutės. Atsiuntusiems viena dolerį pasiunčia knygutę. Autoriaus adresas: P. Pleškevičius, 56 Thomas St., Rochester, N. Y. 14605. Malonėkite dolerį pasiųsti šiandien.

Prie parodos pasisekimo daug prisidėjo: Jonas Urbonas, Stasė Mameniškytė-Hotra, Julija Belickienė, Paulina Belickienė, Valentina Hotra, Gražina Urbonienė, Gražina Petrauskienė ir Vladas Selenis. Roberto Selenio nuotrauka

L.S.T. Korp! Neo-Lithuania
CHICAGOJE

Maloniai kviečiame Tamstą atsilankyti į L.S.T. Korp!
Neo-Lithuania 45 m. sukaktuvinę

METINĘ SVENTĘ,

1967 lapkričio 11 d., 7:30 v. v. Jaunimo Centro salėje,
5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill.

Apie Jūsų dalyvavimą prašome pranešti iki š. m.
lapkričio 7 d. Vytautui Kasniūnui, 3754 W. 70th Pl.
LŪ 5-3617.

Visi korporantai(ės) dalyvauja su spalvomis.

L.S.T. Korp! Neo-Lithuania
Chicagoje

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

LIETUVIAI PIRMAVO TAUTŲ PASIRODYME

Spalio 23-28 d.d. Northland'o Centre buvo suruoštas Jungtinių Tautų pasirodymas (United Nations Festival). Šiame pasirodyme dalyvavo ir lietuviai. Pasirodymų rengimo administracija, turėdama gerą nuomonę apie lietuvius iš praeitų metų pasirodymo, šiais metais paskyrė jiems daug daugiau vietos. Tvarkingai ir meniškai išdėstytas lietuvių skyrius visiems atsilankusiems į parodą krito į akis ir buvo dėmesio centre tiek amerikiečių, tiek kitų tautų. Kitos tautos (ypač Azijos ir Afrikos) vertėsė prekyba ir pardavinėjo kavą, pyragaičius, įvairius saldumynus, suvenyrus ir kitus įvairius menkiesius ir jų skyriai vaizdavo kokį tai sandėlį ar krautuvę.

Lietuviai gi savo skyriuje skleidė informaciją apie savo kraštą, tautodailę ir Lietuvos tragediją. Lietuviai savo skyriuje turėjo ištatę: manekėnus aprengtus lietuviškais tautiniais rūbais, gražius audinius, juostas, gintaro bei keramikos dirbinius, medžio drož-

nius, paveikslus ir knygas anglų kalba apie Lietuvą.

Šią parodą oficialiai suruošė LB Detroito apylinkė. Bet jai talkininkavo, tiek senosios, tiek naujosios kartos lietuviai, taip pat ir organizacijos: Vyčių 79 kp. R. K. moterų sąjungos 54 kp., auksinio amžiaus grupė, skautai bei jų tėvai ir studentai.

Vyriausioji šios parodos tvarkytoja buvo Stasė Mameniškytė-Hotra, o jai talkininkavo Nijolė Mikšytė-Ward.

Tautybių madų parodose lietuvių aukštųjų tautinių rūbus demonstravo Gražina Petrauskaitė. Kai kuriuos parodai reikalingus eksponatus teko rinkti ir skolinti iš Detroito lietuvių. Petronėlė Pajaujienė paskolino suvalkiečių tautinių rūbus ir Marčiukaitienė vilniečių tautinius rūbus. Prie šios parodos suruošimo darbais bei eksponatais prisidėjo: Antanas Mameniškis, Walter Hotra, Eugenija Bulotienė, Antanina Jonynienė, Marija Sims, Zuzana Arlauskaitė-Mikšienė, Birutė Dombravienė, Ursulė Astras (Grand Rapids), Audronė Tamoliony-

SVENTĖS PROGRAMA

- 10 val. ryto pamaldos už mirusius korporacijos narius Jėzuitų koplyčioje.
- Po pamaldų lankymas mirusiųjų korporantų kapų šv. Kazimiero kapinėse.
- 7:30 v. val. iškilminga Korp! Neo-Lithuania sueiga ir junjorų kėlimas į senjorus.
- Vakarienė ir šokiai. (Šokiams gros Korp! Neo-Lithuania orkestras).

Sventės ir vakarienės išlaidoms padengti aukojama:
studentai — \$3.00
visi kiti — \$5.00

tė, Stasė Urbonienė, Vincenta Marpžienė, Vladas Pauža, Jurgis Baublys, Valentina Hotra, Cicilia Orentienė, Feliksas Blauzdys, Rūksteliene (Oak Park), J. Damušienė, Bankauskienė, Gražina Urbonienė, Idrė Damušytė ir kiti.

Toks darnus ir sklandus vienu su kitais bendradarbiavimas mūsų šį pasirodymą svetimtaučiu akyse labai aukštai ir jis buvo gan gerai įvertintas.

Ir už tokį gražų lietuvių šioje parodoje pasirodymą, Northland Centro administracija, ypač Pat Hober, kuri tvarko "public relation", nepagailėjo mums gražių komplimentų ir pažadėjo savo skelbimais remti Detroito lietuvių radijo valandėlę.

A. Grinius

TRIJŲ DAILININKŲ PARODA

Lapkričio 12 d., 12:15 v. Lietuvių Namuose bus atidaryta dail. St. Smalinskienės, skulptoriaus Jokūbo Dagio ir dail. Juozo Pautieniaus kūrinių paroda. J. Dagį Detroito matysime pirmą kartą. Parodą ruošia Architektų ir Inžinierių Sąjungos Detroito skyrius. Paroda tęsis iki lapkričio 19 d.

SUSIRINKIMAS

LB Detroito apylinkės valdyba sekmadienį, lapkričio mėn. 5 d., 12 val. Lietuvių Namuose, 3009 Tillman St. kviečia visų veikiančių organizacijų, klubų, draugijų, spaudos atstovus ir visą visuomenę į susirinkimą.

Šiame susirinkime bus svarstoma kaip ir kur atžymėsime Lietuvos Nepriklausomybės 50 metų sukaktį.

MIRĖ S. ŠLIŽIO MOTINA

Mokytojas, muzikas ir chorvedys Stasys Šližys gavo liūdną žinią, kad Vilniuje spalio 7 d. mirė jo motina Karalina Šližienė, 85 metų, ir palaidota Antakalnio kapuose. Nepersenai miręs Stasio Šližio tėvas turėjo 90 metų. Šližiai išaugino ir į mokslus išleido 4 sūnus ir 1 dukterį.

ATSUKOM LAIKRODŽIUS VISU MĖNESIU ATGAL...

Sekmadienio rytą spalio 29 d. laikrodžius atsukome

1 val. atgal. Mūsų radijo redaktorius ir pranešėjas J. Kriščiūnas ne tik atsuko visą mėnesį ir paskelbė, kad Dainavos rudens balius įvyks spalio mėn. 11 d., 8 val. ... (ag)

• **VIRŠSKAUČIŲ SKILTIS renkasi pas Gailutę Anuzytę, 7716 DaCosta, lapkričio 5 d., 3:00 p.p.** Būtinai dalyvaukite, kad galėtumėm pradėti šių metų nutartą veiklą.

Irena Leparskaitė

LIETUVOJ SIAUTĖ STIPRUS VIESULAS

Stiprus viesulas spalio 17-18 naktį nusiaubė Lietuvos pajūrį. Vėjo greitis Klaipėdoje bei Palangoje siekė iki 147 km. (beveik 90 mylių) per valandą. Klaipėdoje nuplėsta daug namų stogų, išdaudyta langų, Dangės upė išsiliejo į gatvę, nemaža šeimų neteko pastogės, buvo ir sužeistų. Rusnėje ir Kintuose sugriauta keletas ūkinių pastatų, Neringoje sudaužyta daug žvejų laivų. Palangoje parke ir gatvėse viesulas išrovė net šimtą medžių, nukentėjo parduotuvės, kioskai, keli namai liko be stogų, nutrūko elektros tiekimas.

Kitur Lietuvoj viesulas buvo silpnesnis: Šiauliuose apie 65 mylių per valandą, Vilniuje — iki 45 mylių. Iš ten nėra pranešimų apie žymesnias nuostolius.

• **M. Šumauskas užėmė buvusiąją Paleckio vietą** ne tik Vilniuj, bet ir Maskvoj: nuo spalio vidurio jis apskelbtas vienu iš Podgorno (maždaug Sov. S-gos prezidento) pavaduotojų. Tokiais pavaduotojais automatiškai "išrenkami" visi vadinamųjų sąjunginių respublikų "prezidentai", kurių iš viso yra penkiolika.

Austrijon išvykusioje sovietinių "parlamentarų" grupėje Paleckio irgi nėra. Bet su ta grupe keliavo J. Manušis. (E)

• **Problems of Communism** žurnalas š. m. rugsėjo-spalio numeryje įdėjo dr. V. S. Vardžio straipsnį "The Baltic Peoples". Visas šis žurnalo numeris specialiai skirtas nušviesti tautybių ir nacionalizmo klausimui Sovietų Sąjungoje. (E)

PLANINGAS TAUPYMAS

- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Metinis dividendas $4\frac{3}{4}\%$ išmokamas du kart per metus už visus taupymo sąskaitas.

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING JOHN J. KAZANAUSKAS, President

MOKA GERUS DIVIDENDUS.
PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!

PASKOLOS

perka namus daromos ilgimais terminais ir prieinamais nuosimčiais mėnesiniais išsimokėjimais.

DEL INFORMACIJŲ KREIPKITES

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuotą lietuvių įmonę, registruotą
U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 — Tel. CA 5-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžių ir visų kitų Lietuvoje pagaiduojamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

KREIPKITES į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą. Vėdėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI